

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 537/2014 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА**от 16 април 2014 година****относно специфични изисквания по отношение на задължителния одит на предприятия от обществен интерес и за отмяна на Решение 2005/909/ЕО на Комисията****(текст от значение за ЕИП)**

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 114 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта за законодателен акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ⁽¹⁾,

в съответствие с обикновената законодателна процедура ⁽²⁾,

като имат предвид, че:

- (1) На задължителните одитори и одиторски дружества е поверена по закон функцията да извършват задължителни одити на предприятия от обществен интерес с оглед повишаване на общественото доверие в годишните и консолидираните финансови отчети на тези предприятия. Свързаната с обществен интерес функция на задължителния одит означава, че широк кръг от хора и институции разчита на качеството на работата на задължителния одитор или на одиторското дружество. Доброто качество на одита допринася за нормалното функциониране на пазарите чрез подобряване на пълнотата и ефективността на финансовите отчети. По този начин задължителните одитори изпълняват изключително важна обществена роля.
- (2) Съгласно законодателството на Съюза финансовите отчети, включващи годишните финансови отчети или консолидираните финансови отчети на кредитни институции, застрахователни предприятия, емитенти на ценни книжа, допуснати за търгуване на регулиран пазар, платежни институции, предприятия за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа (ПКИПЦК), институции за електронни пари и алтернативни инвестиционни фондове, подлежат на одит от едно или повече лица, които имат право да извършват такива одити в съответствие с правото на Съюза, а именно: член 1, параграф 1 от Директива 86/635/ЕИО на Съвета ⁽³⁾, член 1, параграф 1 от Директива 91/674/ЕИО на Съвета ⁽⁴⁾, член 4, параграф 4 от Директива 2004/109/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁵⁾, член 15, параграф 2 от Директива 2007/64/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁶⁾, член 73 от Директива 2009/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁷⁾, член 3, параграф 1 от Директива 2009/110/ЕО

⁽¹⁾ ОВ С 191, 29.6.2012 г., стр. 61.

⁽²⁾ Позиция на Европейския парламент от 3 април 2014 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от 14 април 2014 г.

⁽³⁾ Директива 86/635/ЕИО на Съвета от 8 декември 1986 г. относно годишните счетоводни отчети и консолидираните счетоводни отчети на банки и други финансови институции (ОВ L 372, 31.12.1986 г., стр. 1).

⁽⁴⁾ Директива 91/674/ЕИО на Съвета от 19 декември 1991 г. относно годишните счетоводни отчети и консолидираните счетоводни отчети на застрахователните предприятия (ОВ L 374, 31.12.1991 г., стр. 7).

⁽⁵⁾ Директива 2004/109/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 декември 2004 г. относно хармонизиране изискванията за прозрачност по отношение на информацията за издателите, чиито ценни книжа са допуснати за търгуване на регулиран пазар, и за изменение на Директива 2001/34/ЕО (ОВ L 390, 31.12.2004 г., стр. 38).

⁽⁶⁾ Директива 2007/64/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 ноември 2007 г. относно платежните услуги във вътрешния пазар, за изменение на директиви 97/7/ЕО, 2002/65/ЕО, 2005/60/ЕО и 2006/48/ЕО и за отмяна на Директива 97/5/ЕО (ОВ L 319, 5.12.2007 г., стр. 1).

⁽⁷⁾ Директива 2009/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно координирането на законовите, подзаконовите и административните предписания относно предприятията за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа (ПКИПЦК) (ОВ L 302, 17.11.2009 г., стр. 32).

на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾, и член 22, параграф 3 от Директива 2011/61/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾. Освен това в член 4, параграф 1, точка 1 от Директива 2004/39/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁾ се изисква също годишните счетоводни отчети на инвестиционните посредници да бъдат одитирани в случаите, в които Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁴⁾ не се прилага.

- (3) Условието за одобряване на лицата, които отговарят за извършването на задължителен одит, както и минималните изисквания за извършването на задължителен одит са определени в Директива 2006/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁵⁾.
- (4) На 13 октомври 2010 г. Комисията публикува Зелена книга, озаглавена „Одитна политика: поуки от кризата“, с която сложи началото на широко обществено допитване, в общия контекст на реформата на регулирането на финансовите пазари, относно ролята и обхвата на одита и начина за подобряване на функцията на одита, за да се спомогне за повишаване на финансовата стабилност. Това обществено допитване показва, че правилата на Директива 2006/43/ЕО относно извършването на задължителния одит на годишните и консолидираните финансови отчети на предприятия от обществен интерес могат да бъдат подобрени. На 13 септември 2011 г. Европейският парламент прие по собствена инициатива доклад в отговор на Зелената книга. На 16 юни 2011 г. и Европейският икономически и социален комитет също прие доклад във връзка със Зелената книга.
- (5) Важно е да се определят подробни правила с цел да се гарантира, че задължителният одит на предприятията от обществен интерес е с подходящо качество и се извършва от задължителни одитори и одиторски дружества, които спазват стриктни изисквания. Чрез прилагането на общ регулаторен подход следва да се подобрят почтеността, независимостта, обективността, отговорността, прозрачността и надеждността на задължителните одитори и одиторските дружества, които извършват задължителен одит на предприятия от обществен интерес, като по този начин се допринесе за качеството на задължителния одит в Съюза, а оттам и за гладкото функциониране на вътрешния пазар, като същевременно се постигне високо равнище на защита на потребителите и инвеститорите. С разработването на отделен акт относно предприятията от обществен интерес следва също така да се гарантира последователно хармонизиране и еднакво прилагане на правилата, като по този начин се допринесе за по-ефективното функциониране на вътрешния пазар. Тези строги изисквания следва да се прилагат за задължителните одитори и одиторските дружества само доколкото извършват задължителен одит на предприятия от обществен интерес.
- (6) Задължителният одит на кооперативни дружества и на спестовни банки се характеризира в някои държави членки със система, която не им позволява сами да избират своя задължителен одитор или одиторско дружество. Одиторската асоциация, в която членува кооперативното дружество или спестовната банка, е задължена по закон да извърши задължителния одит. По самата си правна природа тези одиторски асоциации действат с нестопанска цел, без да преследват търговски интереси. Освен това организационните отдели на тези асоциации не са обвързани от общ икономически интерес, който би могъл да застраши тяхната независимост. Във връзка с това държавите членки следва да имат възможност да предвидят, че разпоредбите на настоящия регламент не се прилагат за кооперативните дружества по смисъла на член 2, точка 14 от Директива 2006/43/ЕО, спестовните банки или подобни образувания съгласно член 45 от Директива 86/635/ЕИО или техните дъщерни предприятия или правоприменици, при условие че се спазват принципите за независимост, предвидени в Директива 2006/43/ЕО.

⁽¹⁾ Директива 2009/110/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 г. относно предприемането, упражняването и пруденциалния надзор на дейността на институциите за електронни пари и за изменение на директиви 2005/60/ЕО и 2006/48/ЕО, и за отмяна на Директива 2000/46/ЕО (ОВ L 267, 10.10.2009 г., стр. 7).

⁽²⁾ Директива 2011/61/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2011 г. относно лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове и за изменение на директиви 2003/41/ЕО и 2009/65/ЕО и на регламенти (ЕО) № 1060/2009 и (ЕС) № 1095/2010 (ОВ L 174, 1.7.2011 г., стр. 1).

⁽³⁾ Директива 2004/39/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно пазарите на финансови инструменти, за изменение на Директиви 85/611/ЕИО и 93/6/ЕИО на Съвета и Директива 2000/12/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 93/22/ЕИО на Съвета (ОВ L 145, 30.4.2004 г., стр. 1).

⁽⁴⁾ Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно годишните финансови отчети, консолидираните финансови отчети и свързаните доклади на някои видове предприятия и за изменение на Директива 2006/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директиви 78/660/ЕИО и 83/349/ЕИО на Съвета (ОВ L 182, 29.6.2013 г., стр. 19.)

⁽⁵⁾ Директива 2006/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 17 май 2006 г. относно задължителния одит на годишните счетоводни отчети и консолидираните счетоводни отчети, за изменение на Директиви 78/660/ЕИО и 83/349/ЕИО на Съвета и за отмяна на Директива 84/253/ЕИО на Съвета (ОВ L 157, 9.6.2006 г., стр. 87).

- (7) Размерът на таксите, получавани от едно одитирано предприятие, и тяхната структура могат да застрашат независимостта на задължителния одитор или одиторското дружество. Следователно е важно да се гарантира, че одиторските такси не са обвързани с определени условия и че когато размерът на тези такси, заплащани от един-единствен клиент, включително от негови дъщерни предприятия, е съществен, е установена специфична процедура за гарантиране на качеството на одита, в която участва одиторският комитет. Ако задължителният одитор или одиторското дружество стане прекомерно зависим от един-единствен клиент, одиторският комитет следва да реши на обективно основание дали задължителният одитор или одиторското дружество може да продължи да извършва задължителния одит. При вземането на това решение одиторският комитет следва да отчита, наред с останалото, заплахите за независимостта и последиците от решението.
- (8) Съществува риск от засягане на независимостта на задължителните одитори, одиторските дружества или членовете на техните мрежи, ако те предлагат на одитираните предприятия определени услуги, различни от извършването на задължителен одит (услуги извън одита). Поради това е уместно да се забрани предоставянето на определени услуги, различни от извършването на одит, като например специфични данъчни, консултантски и експертни услуги, на одитираното предприятие, на предприятието майка и дъщерните му предприятия в рамките на Съюза. Сред услугите, които предполагат каквото и да е участие в управлението или при вземането на решения на одитираното предприятие, могат да бъдат управлението на оборотния капитал, предоставянето на финансова информация, оптимизацията на стопанския процес, управлението на ликвидните средства, трансферното ценообразуване, постигането на ефикасен характер на веригата на доставките и други подобни. Услугите, свързани с финансирането, структурата и разпределението на капитала и инвестиционната стратегия на одитираното предприятие, следва да бъдат забранени, с изключение на предоставянето на услуги като например услуги, свързани с комплексния анализ, предоставянето на писма за подкрепа във връзка с издаваните от одитираното предприятие проспекти, както и други услуги по изразяване на сигурност.
- (9) Следва да бъде възможно държавите членки да вземат решение да позволят на задължителните одитори и одиторските дружества да предоставят определени данъчни услуги и услуги по остойностяване, когато тези услуги са несъществени или не оказват пряко влияние, поотделно или общо, върху одитираните финансови отчети. Когато в тези услуги се включва агресивно данъчно планиране, те не следва да се считат за несъществени. Поради това задължителният одитор или одиторското дружество не следва да предоставя такива услуги на одитираното предприятие. Задължителният одитор или одиторското дружество следва да могат да предлагат услуги извън одита, които не са забранени по настоящия регламент, ако предлагането на тези услуги е одобрено предварително от одиторския комитет и ако задължителният одитор или самото одиторско дружество са се уверили, че предлагането на тези услуги не представлява опасност за независимостта на задължителния одитор или одиторското дружество и че е възможно евентуалният риск да бъде намален до приемливо равнище чрез прилагане на предпазни мерки.
- (10) С оглед избягването на конфликти на интереси е важно задължителният одитор или одиторското дружество, преди да приеме или продължи ангажимента за задължителен одит на предприятие от обществен интерес, да пресени дали са изпълнени свързаните с независимостта изисквания, и по-специално дали възникват рискове за независимостта в резултат на отношенията с това предприятие. Задължителният одитор или одиторското дружество следва да потвърждават своята независимост ежегодно пред одиторския комитет на одитираното предприятие и следва да обсъждат с този комитет всякакви заплахи за своята независимост, както и предприетите предпазни мерки за намаляване на тези заплахи.
- (11) С Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾ следва да урежда обработката на лични данни, извършвана в държавите членки в контекста на настоящия регламент и тази обработка на лични данни следва да бъде предмет на надзора на компетентните органи на държавите членки, в частност на независимите обществени органи, определени от държавите членки. Всеки обмен или предаване на информация от компетентните органи следва да е в съответствие с правилата за предаване на лични данни, определени в Директива 95/46/ЕО.
- (12) Извършването на строга проверка за контрол на качеството на работата при всеки ангажимент за задължителен одит следва да доведе до високо качество на одита. Ето защо задължителният одитор или одиторското дружество не следва да приключват одиторския си доклад, докато не бъде извършена такава проверка за контрол на качеството на работата по ангажимента.
- (13) Резултатите от задължителния одит на предприятие от обществен интерес следва се представят на заинтересованите страни в одиторския доклад. С цел да се повиши доверието на заинтересованите страни във финансовите отчети на одитираното предприятие е особено важно одиторският доклад да е добре обоснован и подкрепен със солидни доказателства. Освен информацията, която трябва да бъде предоставена по член 28 от Директива 2006/43/ЕО, одиторският доклад следва по-специално да включва достатъчна информация за независимостта на задължителния одитор или одиторското дружество и за това дали задължителният одит е бил счетен за годен да разкрие нередности, включително измами.

⁽¹⁾ Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 г. за защита на физическите лица при обработването на лични данни и за свободното движение на тези данни (ОВ L 281, 23.11.1995 г., стр. 31.)

- (14) Значението на задължителния одит за одитираното предприятие би нараснало особено много, ако се подобри комуникацията между задължителния одитор или одиторското дружество, от една страна, и одиторския комитет, от друга страна. Освен редовната комуникация по време на извършването на задължителния одит е важно задължителният одитор или одиторското дружество да предоставят на одиторския комитет допълнителен и по-подробен доклад за резултатите от задължителния одит. Този допълнителен доклад следва да бъде представен на одиторския комитет не по-късно от одитния доклад. При поискване задължителният одитор или одиторското дружество следва да обсъди с одиторския комитет посочените в допълнителния доклад ключови проблеми. Освен това следва да е възможно допълнителният подробен доклад да се предостави на компетентните органи, отговорни за надзора над задължителните одитори и одиторските дружества при поискване от тяхна страна, както и на трети страни, когато това е предвидено в националното право.
- (15) И сега задължителните одитори или одиторските дружества предоставят на компетентните надзорни органи на предприятията от обществен интерес информация за факти или решения, които биха могли да представляват нарушение на правилата, уреждащи дейностите на одитираното предприятие, или пречка за непрекъснатата дейност на одитираното предприятие. Изпълнението на надзорните задачи обаче би се улеснило, ако от надзорните органи на кредитните институции и на застрахователните предприятия и от задължителните одитори и одиторски дружества на тези институции и предприятия се изисква да установяват ефективен диалог помежду си.
- (16) С Регламент (ЕС) № 1092/2010 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾ се създава Европейски съвет за системен риск (ЕССР). Ролята на ЕССР е да наблюдава натрупването на системен риск в Съюза. Предвид информацията, до която имат достъп задължителните одитори и одиторските дружества, извършващи одит на системно значими финансови институции, опитът им би могъл да подпомогне работата на ЕССР. Поради това посредством настоящия регламент следва да се улесни създаването на ежегоден форум за диалог между задължителните одитори и одиторските дружества, от една страна, и ЕССР, от друга страна, на секторна, анонимна основа.
- (17) С цел да се повиши доверието в работата на задължителните одитори и одиторските дружества, които извършват задължителен одит на предприятия от обществен интерес, както и тяхната отговорност, е важно да се засили докладването за прозрачност от страна на задължителните одитори и одиторските дружества. Поради това от задължителните одитори и одиторските дружества следва да се изисква да оповестяват финансова информация, показваща по-специално техния общ оборот, разпределен по одиторски такси, платени от предприятия от обществен интерес, одиторски такси, платени от други предприятия, и такси за други услуги. Те следва също така да разкриват финансова информация на равнището на мрежата, към която принадлежат. Задължителните одитори и одиторските дружества следва да предоставят допълнителна информация относно одиторските такси на компетентните органи с оглед улесняване на техните надзорни функции.
- (18) Важно е да се засили ролята на одиторския комитет при подбора на нов задължителен одитор или одиторско дружество, в интерес на вземането на решение, основано на повече информация, от страна на общото събрание на акционерите или членовете на одитираното предприятие да вземат. Следователно, когато прави предложение пред общото събрание, административният или надзорният орган следва да разясни дали се съобразява с предпочитанието на одиторския комитет и ако не — причините за това. Препоръката на одиторския комитет следва да включва поне два възможни варианта за одитния ангажимент и надлежно обосновано предпочитание към един от тях, така че действително да може да се направи избор. За да предостави справедлива и правилна обосновка в своята препоръка, одиторският комитет следва да използва резултатите от задължителната процедура за подбор, организирана от одитираното предприятие, под отговорността на одиторския комитет. При тази процедура за подбор одитираното предприятие следва да не ограничава задължителните одитори или одиторските дружества с малък пазарен дял да представят предложения за одитен ангажимент. Тръжните документи следва да съдържат ясни и недискриминационни критерии за подбор, които трябва да бъдат използвани за оценяване на предложенията. Като се има предвид обаче, че тази процедура за подбор би могла да доведе до несъразмерно високи разходи за предприятията с ограничена пазарна капитализация или за малки и средни предприятия от обществен интерес поради техния размер, е уместно тези предприятия да бъдат освободени от задължението за организиране на процедура за подбор на нов задължителен одитор или одиторско дружество.
- (19) Правото на общото събрание на акционерите или членовете на одитираното предприятие да избират задължителния одитор или одиторското дружество би било без стойност, ако одитираното предприятие сключи договор с трета страна, с който се ограничава този избор. Поради това всяка договорна клауза, поета от одитираното предприятие по отношение на трета страна, относно назначаването на определени задължителни одитори или одиторски дружества или ограничаването на избора до такива задължителни одитори или дружества, следва да се счита за нищожна.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1092/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за пруденциалния надзор върху финансовата система на Европейския съюз на макроравнище и за създаване на Европейски съвет за системен риск (ОВ L 331, 15.12.2010 г., стр. 1.).

- (20) Назначаването на повече от един задължителен одитор или одиторско дружество от страна на предприятията от обществен интерес би засилило професионалния скептицизъм и би спомогнало за повишаване качество на одита. Тази мярка, съчетана с наличието на по-малки одиторски дружества, на пазара за одиторски услуги би улеснила и развитието на капацитета на тези дружества, като по този начин се разширява избора на задължителни одитори и одиторски дружества за предприятията от обществен интерес. Затова тези предприятия следва да бъдат насърчавани и стимулирани да назначават повече от един задължителен одитор или одиторско дружество за извършване на задължителния одит.
- (21) С цел да се предотврати рискът от установяване на близки отношения и по този начин да се укрепи независимостта на задължителните одитори и одиторските дружества, е важно да бъде установена максимална продължителност на одитния ангажимент на задължителен одитор или одиторско дружество по отношение на дадено одитирано предприятие. В допълнение, като средство за укрепване независимостта на задължителните одитори и одиторските дружества, засилване на професионалния скептицизъм и увеличаване качеството на одита, настоящата директива предвижда следните алтернативи за удължаване на максималната продължителност: редовно и прозрачно задължително повторно представяне на оферти или назначаването на повече от един задължителен одитор или на повече от едно одиторско дружество от страна на предприятията от обществен интерес. Също така, участието на по-малки одиторски дружества в тези мерки би улеснило развитието на капацитета на тези дружества, като по този начин се разшири избора от задължителни одитори и одиторски дружества за предприятията от обществен интерес. Следва да се въведе и подходящ постепенен ротационен механизъм по отношение на основните партньори по одита, извършващи задължителния одит от името на одиторското дружество. Важно е също така да се предвиди подходящ период, в рамките на който задължителният одитор или одиторското дружество да не могат да извършват задължителен одит на същото предприятие. За да се гарантира плавен преход, бившият задължителен одитор трябва да предаде на встъпващия задължителен одитор предавателен протокол със съответната информация.
- (22) С цел да се гарантира високо равнище на доверие на инвеститорите и потребителите във вътрешния пазар чрез избягване на конфликти на интереси, задължителните одитори и одиторските дружества следва да подлежат на подходящ надзор от страна на компетентните органи, които са независими от упражняващите одиторската професия и които разполагат с подходящ капацитет, опит и ресурси. Държавите членки следва да могат да делегират или да предоставят възможност на компетентните органи да делегират които и да е от задачите на въпросните компетентни органи на други органи с изключение на задачите, свързани със системата за гарантиране на качеството, с разследванията и дисциплинарната система. Държавите членки обаче следва да могат да решат да делегират задачите, свързани с дисциплинарната система, на други органи и образувания, ако по-голямата част от лицата, които участват в управлението на въпросния орган или образувание, са независими от одиторската професия. Националните компетентни органи следва да разполагат с необходимите правомощия за изпълнение на своите надзорни функции, включително с капацитета за достъп до данни, получаване на информация и извършване на проверки. Те следва да са специализирани в надзора на финансовите пазари, в спазването на задълженията за финансово отчитане или в надзора по отношение на задължителния одит. При все това, надзорът над спазването на задълженията, които са в сила за предприятията от обществен интерес, следва да може да се упражнява от компетентните органи, отговорни за надзора над тези предприятия. Следва задължителните одитори или одиторските дружества да не могат да упражняват каквото и да е неправомерно влияние върху финансирането на компетентните органи.
- (23) Качеството на надзора би се подобрило, ако органите, натоварени с различни задачи на национално равнище, си сътрудничат ефективно. Затова органите, които са компетентни да упражняват надзор над спазването на задълженията във връзка със задължителния одит на предприятията от обществен интерес, следва да си сътрудничат с органите, отговарящи за предвидените в Директива 2006/43/ЕО задачи, с органите, които упражняват надзор над предприятията от обществен интерес, както и със звената за финансово разузнаване, посочени в Директива 2005/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾.
- (24) Външното гарантиране на качеството на задължителните одити е от определящо значение за високото качество на одита. То повишава достоверността на публикуваната финансова информация и осигурява по-добра защита за акционерите, инвеститорите, кредиторите и другите заинтересовани страни. Затова задължителните одитори и одиторските дружества следва да подлежат на система за гарантиране на качеството, която е под отговорността на компетентните органи, като по този начин се осигурява обективност и независимост от одиторската професия. Прегледите за гарантиране на качеството следва да са организирани по начин, при който всеки задължителен одитор или всяко одиторско дружество, извършващи одити на предприятия от обществен интерес, подлежат на преглед за гарантиране на качеството въз основа на анализ на риска. В случаите, в които задължителни одитори и одиторски дружества извършват задължителен одит на предприятия от обществен интерес, различни от посочените

⁽¹⁾ Директива 2005/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 26 октомври 2005 г. за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризъм (ОВ L 309, 25.11.2005 г., стр. 15.)

в член 2, точки 17 и 18 от Директива 2006/43/ЕО, този преглед следва да се извършва поне веднъж на всеки три години, а в другите случаи — поне веднъж на всеки шест години. В Препоръката на Комисията от 6 май 2008 г. относно външно гарантиране на качеството на задължителни одитори или одиторски дружества, които извършват одит на дружества, извършващи дейност в обществен интерес ⁽¹⁾, е описано как следва да се извършват проверките. Прегледите за гарантиране на качеството следва да са адекватни и съразмерни спрямо мащаба и сложността на дейността на проверявания задължителен одитор или одиторско дружество.

- (25) С времето пазарът за предоставяне на услуги, свързани със задължителния одит на предприятия от обществен интерес, се развива. Поради това е необходимо компетентните органи да наблюдават развитието на пазара, по-специално по отношение на рисковете, които произтичат от високата пазарна концентрация, включително в рамките на конкретни сектори, и резултатите от дейността на одиторските комитети.
- (26) Прозрачността на дейностите на компетентните органи следва да спомогне за повишаване на доверието на инвеститорите и потребителите във вътрешния пазар. Затова от компетентните органи следва да се изисква редовно да докладват за дейностите си и да публикуват информация в обобщена форма относно констатациите и заключенията от проверките или информация за всяка проверка поотделно, когато държавата членка е предвидила това.
- (27) Сътрудничеството между компетентните органи на държавите членки може да допринесе значително за осигуряване на трайно високо качество на задължителния одит в Съюза. Следователно, когато това е необходимо, компетентните органи на държавите членки следва да си сътрудничат за целите на изпълнението на надзорните си задължения по отношение на задължителните одити. Те следва да спазват принципа, че регулирането и надзорът се извършват от държавата членка по произход, в която задължителният одитор или одиторското дружество са одобрени и в която е централното управление на одитираното предприятие. Сътрудничеството между компетентните органи следва да се организира в рамките на Комитет на европейските органи за надзор на одита (КЕОНО), който следва да е съставен от високопоставени представители на компетентните органи. С цел укрепване на последователното прилагане на настоящия регламент КЕОНО следва да може да приема незадължителни указания или становища. Освен това той следва да улеснява обмена на информация, да предоставя съвети на Комисията и да допринася за техническите оценки и техническото проучване.

За целите на извършването на техническа оценка на системите за публичен надзор на трети страни и на международното сътрудничество между държавите членки и трети страни в тази област КЕОНО следва да създаде подгрупа, чийто председател е членът, назначен от Европейския надзорен орган (Европейския орган за ценни книжа и пазари — ЕОЦКП) ⁽²⁾, и следва да поиска съдействие от ЕОЦКП, Европейския надзорен орган (Европейския банков орган — ЕБО) ⁽³⁾ или Европейския надзорен орган (Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване — ЕОЗППО) ⁽⁴⁾, доколкото искането е свързано с международното сътрудничество между държавите членки и трети страни в областта на задължителния одит на предприятия от обществен интерес, върху които тези европейски надзорни органи упражняват надзор. Секретариатът на КЕОНО се осигурява от Комисията и въз основа на одобрената от КЕОНО работна програма следва да включва съответните разходи в прогнозните разходи за следващата година.

- (28) Обхватът на сътрудничеството между компетентните органи на държавите членки следва да включва сътрудничество по отношение на прегледите за гарантиране на качеството и оказване на съдействие при разследвания, свързани с извършването на задължителен одит на предприятия от обществен интерес, включително и в случаите, когато разследваното поведение не представлява нарушение на законови или подзаконови разпоредби, които са в сила в съответните държави членки. Подробният механизъм на сътрудничеството между компетентните органи на държавите членки следва да включва възможност за създаването на колегии от компетентни органи и делегирането на задачи помежду им. При това сътрудничество следва да се взема предвид концепцията за мрежа, в която работят задължителните одитори и одиторските дружества. Компетентните органи следва да спазват съответните правила за поверителност и професионална тайна.

⁽¹⁾ ОВ L 120, 7.5.2008 г., стр. 20.

⁽²⁾ Европейски надзорен орган, създаден с Регламент (ЕС) № 1095/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски орган за ценни книжа и пазари), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/77/ЕО на Комисията (ОВ L 331, 15/12/2010, стр. 84).

⁽³⁾ Европейски надзорен орган, създаден с Регламент (ЕС) № 1093/2010 Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски банков орган), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/78/ЕО на Комисията (ОВ L 331, 15/12/2010, стр. 12).

⁽⁴⁾ Европейски надзорен орган, създаден с Регламент (ЕС) № 1094/2010 Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/79/ЕО на Комисията (ОВ L 331, 15/12/2010, стр. 48).

- (29) Взаимосвързаността на капиталовите пазари поражда необходимостта националните компетентни органи да бъдат оправомощени да сътрудничат с надзорните органи и органите на трети държави по отношение на обмена на информация или прегледите за гарантиране на качеството. Когато обаче сътрудничеството с органи на трети държави е свързано с работни документи по одита или други документи, държани от задължителните одитори или одиторските дружества, следва да се прилагат процедурите, установени с Директива 2006/43/ЕО.
- (30) За да се гарантира гладкото функциониране на капиталовите пазари са необходими устойчив одиторски капацитет и конкурентен пазар за услуги за задължителен одит, който да предоставя достатъчно голям избор на задължителни одитори и одиторски дружества, които са в състояние да извършват задължителни одити на предприятия от обществен интерес. Компетентните органи и Европейската мрежа по конкуренция (ЕМК) следва да докладват относно промените, които е въвел настоящият регламент в структурата на пазара за одиторски услуги.
- (31) Привеждането в съответствие с Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално с членове 290 и 291 от него, на процедурите за приемане на делегирани актове от Комисията следва да се извършва за всеки случай поотделно. За да се вземат предвид развитията в одита и одиторската професия на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от Договора за функционирането на Европейския съюз. По специално използването на делегирани актове е необходимо за приемането на международните стандарти за одит в областта на одиторските практики, независимостта и вътрешния контрол на задължителните одитори и одиторските дружества. Приетите международни стандарти за одит не следва да изменят или допълват никое от изискванията на настоящия регламент, освен изрично посочените за тази цел. От особена важност е по време на подготовителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище.

При подготовянето и съставянето на делегирани актове Комисията следва да осигури едновременно, своевременно и по подходящ начин предаването на съответните документи на Европейския парламент и на Съвета.

- (32) С цел да се гарантират правната сигурност и плавният преход към режима, предвиден в настоящия регламент, е важно да се въведе преходен период относно влизането в сила на задължението за ротация на задължителните одитори и одиторските дружества и задължението за организиране на процедура за подбор на задължителни одитори и одиторски дружества.
- (33) Позоваванията на разпоредбите на Директива 2006/43/ЕО следва да се разбират като позовавания на разпоредби на националните законодателства, транспониращи разпоредбите на тази директива. Новата европейска рамка за одитите, създадена с настоящия регламент и Директива 2014/56/ЕС на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾ заменя настоящите изисквания, изложени в Директива 2006/43/ЕО, и следва да се разглежда без позоваване на предходни инструменти, като например приетите съгласно предишната рамка препоръки на Комисията.
- (34) Тъй като целите на настоящия регламент — а именно изясняване и по-точно определяне на ролята на задължителния одит по отношение на предприятия от обществен интерес, подобряване на качеството на информацията, която задължителният одитор или одиторското дружество предоставят на одитираното предприятие, инвеститорите и другите заинтересовани страни, подобряване на средствата за комуникация между одиторите и надзорните органи на предприятия от обществен интерес, предотвратяване на всякакви конфликти на интереси, възникващи от предоставянето на предприятия от обществен интерес на услуги, различни от извършването на одит, смекчаване на риска от потенциален конфликт на интереси поради съществуващата система, при която одитираното предприятие избира и плаща на одитор, или на риска от установяване на близки отношения, улесняване на смяната на задължителния одитор или одиторското дружество, както и на избора на такъв одитор или дружество за предприятия от обществен интерес, разширяване на възможността за избор на задължителни одитори и одиторски дружества за предприятия от обществен интерес и подобряване на ефективността, независимостта и последователността на регулирането и надзора над задължителните одитори и одиторски дружества, извършващи задължителен одит на предприятия от обществен интерес, включително по отношение на сътрудничеството на равнище ЕС — не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки, а с оглед на техния обхват могат да бъдат по-добре постигнати на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тези цели.

⁽¹⁾ Директива 2014/56/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. за изменение на Директива 2006/43/ЕО относно задължителния одит на годишните счетоводни отчети и консолидираните счетоводни отчети (вж. страница 196 от настоящия брой на Официален вестник).

- (35) Настоящият регламент защита основните права и съблюдават принципите, признати по-специално в Хартата на основните права на Европейския съюз, по-конкретно правото на зачитане на личния и семейния живот, правото на защита на личните данни и свободата на стопанска инициатива, като той следва да се прилага в съответствие с тези права и принципи,
- (36) В съответствие с член 28, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета беше проведена консултация с Европейския надзорен орган по защита на данните, който представи становище на 23 април 2012 г. ⁽¹⁾
- (37) С настоящия регламент и с Директива 2014/56/ЕС следва да се установи нова правна рамка на задължителния одит и годишните и консолидираните финансови отчети и поради това Решение 2005/909/ЕО на Комисията ⁽²⁾ следва да бъде отменено,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ДЯЛ I

ПРЕДМЕТ, ПРИЛОЖНО ПОЛЕ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ

Член 1

Предмет

Настоящият регламент определя изискванията за извършването на задължителния одит на годишните и консолидираните финансови отчети на предприятията от обществен интерес, правилата за организацията и подбора на задължителните одитори и одиторските дружества от страна на предприятията от обществен интерес, за да се насърчи тяхната независимост и да се избегнат конфликтите на интереси, както и правилата за надзор над спазването на тези изисквания от страна на задължителните одитори и одиторските дружества.

Член 2

Приложно поле

1. Настоящият регламент се прилага по отношение на:
  - а) задължителните одитори и одиторските дружества, които извършват задължителен одит на предприятия от обществен интерес;
  - б) предприятията от обществен интерес.
2. Настоящият регламент се прилага, без да се засяга Директива 2006/43/ЕО.
3. Когато кооперативно дружество по смисъла на член 2, точка 14 от Директива 2006/43/ЕО, спестовна банка или подобно образувание съгласно член 45 от Директива 86/635/ЕИО или дъщерно предприятие или правопреемник на кооперативно дружество, спестовна банка или подобно образувание, съгласно посоченото в член 45 от Директива 86/635/ЕИО, е задължено или има право съгласно националните разпоредби да членува в одиторско дружество с нестопанска цел, държавата членка може да реши, че настоящият регламент или определени разпоредби от него не се прилагат спрямо задължителния одит на това образувание, при условие че установените в Директива 2006/43/ЕО принципи на независимост се спазват от задължителния одитор при извършването на задължителния одит на един от неговите членове и от лицата, които могат да са в състояние да окажат влияние върху задължителния одит.

⁽¹⁾ ОВ С 336, 6.11.2012 г., стр. 4.

⁽²⁾ Решение 2005/909/ЕО на Комисията от 14 декември 2005 г. за създаване на експертна група за консултиране на Комисията и за улесняване на сътрудничеството между системите за публичен надзор върху шатните одитори и одиторските предприятия (ОВ L 329, 16.12.2005 г., стр. 38).

4. Когато кооперативно дружество по смисъла на член 2, точка 14 от Директива 2006/43/ЕО, спестовна банка или подобно образувание съгласно член 45 от Директива 86/635/ЕИО или дъщерно предприятие или правоприменик на кооперативно дружество, спестовна банка или подобно образувание, съгласно посоченото в член 45 от Директива 86/635/ЕИО, е задължено или има право по националното право да членува в одиторско дружество с нестопанска цел, всяка обективна, разумна и информирана страна не би заключила, че основаните на членството отношения дискредитират независимостта на задължителния одитор, при условие че когато това одиторско дружество извършва задължителен одит на един от своите членове, принципите на независимост се прилагат спрямо извършващите одита задължителни одитори и лицата, които могат да са в състояние да окажат влияние върху задължителния одит.

5. Съответната държава членка информира Комисията и посочения в член 30 Комитет на европейските органи за надзор на одита (по-долу наричан „КЕОНО“) за подобни изключения, при които не се прилага настоящият регламент или отделни негови разпоредби. Тя предоставя на Комисията и КЕОНО списъка на разпоредбите от настоящия регламент, които не са били приложени по отношение на задължителния одит на образуванията, посочените в параграф 3 от настоящия член, както и причините, обосноваващи подобно неприлагане.

Член 3

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат определенията в член 2 от Директива 2006/43/ЕО, с изключение на определението за „компетентен орган“, което е предвидено в член 20 от настоящия регламент.

ДЯЛ II

УСЛОВИЯ ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ЗАДЪЛЖИТЕЛЕН ОДИТ НА ПРЕДПРИЯТИЯ ОТ ОБЩЕСТВЕН ИНТЕРЕС

Член 4

Одиторски такси

1. Таксите за извършване на задължителен одит на предприятията от обществен интерес не са условни такси.

Без да се засяга член 25 от Директива 2006/43/ЕО, за целите на първа алинея условни такси са таксите за одитни ангажменти, изчислени върху предварително определена основа, свързана с резултата от дадена сделка или от извършената работа. Таксите не се смятат за условни, ако са определени от съд или компетентен орган.

2. Когато в продължение на три или повече последователни финансови години задължителният одитор или одиторското дружество предоставят на одитираното предприятие, на неговото предприятие майка или дъщерните му предприятия услуги извън одита, различни от посочените в член 5, параграф 1 от настоящия регламент, общата сума на таксите за тези услуги се ограничават до сума, която не надхвърля 70 % от средната сума на таксите, платени през последните три последователни финансови години за задължителния(ите) одит(и) на одитираното предприятие и, когато е приложимо, на неговото предприятие майка, дъщерните му предприятия и консолидираните финансови отчети на тази група от предприятия.

За целите на посочените в първа алинея ограничения, те не се прилагат спрямо услуги извън одита, които са различни от посочените в член 5, параграф 1 и които се изискват съгласно законодателството на Съюза и националното законодателство.

Държавите членки могат да предвидят, че по искане на задължителния одитор или одиторското дружество компетентен орган може да освободи по изключение този задължителен одитор или това одиторско дружество от изложените в първа алинея изисквания по отношение на одитираното предприятие за период, който не надхвърля две финансови години.

3. Когато общата сума на таксите, платени от предприятие от обществен интерес през всяка от последните три последователни финансови години, надхвърля 15 % от общата сума на таксите, получени от задължителния одитор или одиторското дружество, или, когато е приложимо, от одитора на групата, извършващи задължителния одит, през всяка от тези финансови години, съответният задължителен одитор или одиторско дружество, или в зависимост от случая — одитор на групата, съобщава за това на одиторския комитет и обсъжда с него заплахите за своята независимост и предприетите предпазни мерки за намаляване на тези заплахи. Одиторският комитет преценява дали одитният ангажимент следва да бъде подложен на преглед за контрол на качеството от друг задължителен одитор или одиторско дружество преди да бъде публикуван одиторският доклад.

Когато платените от предприятието от обществен интерес такси продължават да надхвърлят 15 % от общия приход от такси на задължителния одитор одиторското дружество, или — в зависимост от случая — на одитора на групата, който провежда задължителния одит, одиторският комитет решава въз основа на обективни основания дали задължителният одитор или одиторското дружество, или одиторът на групата, на такова предприятие или на група такива предприятия могат да продължат да извършват задължителния одит през допълнителен период, който в никой случай не може да надхвърля две години.

4. Държавите членки могат да приложат по-строги изисквания от предвидените в настоящия член.

Член 5

Забрана за предоставянето на услуги извън одита

1. Задължителен одитор или одиторско дружество, които извършват задължителен одит на предприятие от обществен интерес, и членовете на мрежа, към която принадлежат задължителният одитор или одиторското дружество, не предоставят пряко или непряко на одитираното предприятие, на предприятието майка или на дъщерните му предприятия в рамките на Съюза никакви забранени услуги извън одита, през

- a) периода между началната дата на одитирания период и публикуването на одитния доклад; и
- б) финансовата година, която непосредствено предхожда периода, посочен в буква а), във връзка с изброените във втора алинея, буква д) услуги.

За целите на настоящия член забранени услуги извън одита означава:

- a) данъчни услуги, свързани със:
  - i) изготвяне на данъчни декларации;
  - ii) данък, удържан по ведомост;
  - iii) митнически такси;
  - iv) набелязване на публични субсидии и данъчни стимули, освен ако съществува законово изискване задължителният одитор или одиторското дружество да оказват съдействие във връзка с тези услуги;
  - v) подпомагане във връзка с данъчни проверки от страна на данъчните органи, освен ако съществува законово изискване задължителният одитор или одиторското дружество да оказват съдействие по отношение на тези проверки;
  - vi) изчисляването на преки и непреки данъци и отсрочени данъци;
  - vii) предоставяне на данъчни консултации;
- б) услугите, които предполагат каквото и да участие в управлението или вземането на решения на одитираното предприятие;
- в) воденето на счетоводство и изготвянето на счетоводна документация и на финансови отчети;
- г) услугите, свързани с работната заплата;
- д) разработването и внедряването на процедури за вътрешния контрол или за управлението на риска, свързани с подготовката и/или контрола на финансовата информация или разработването и внедряването на системи за информационни технологии в областта на финансите;

- е) услугите по остойностяване, включително остойностяване, извършено във връзка с актюерски услуги или услуги за подпомагане при уреждането на спорове;
- ж) правните услуги във връзка със:
  - i) предоставяне на консултации от общ характер;
  - ii) водене на преговори от името на одитираното предприятие; и
  - iii) адвокатски услуги при разрешаването на спорове;
- з) услугите, свързани с функцията за вътрешен одит на одитираното предприятие;
- и) услугите, свързани с финансирането, структурата и разпределението на капитала и инвестиционната стратегия на одитираното предприятие, с изключение на предоставянето на услуги по изразяване на сигурност по отношение на финансовите отчети, като изготвянето на писма за подкрепа във връзка с издаваните от одитираното предприятие проспекти;
- й) предлагането, търгуването или поемането на дялове в одитираното предприятие;
- к) услугите в областта на човешките ресурси във връзка със:
  - i) управленски пост, чрез който е възможно да се оказва значително влияние върху изготвянето на счетоводните документи или финансовите отчети, които са предмет на задължителния одит, когато тези услуги предполагат:
    - търсене или проучване на кандидати за такива постове, или
    - извършване на проверка на препоръките на кандидатите за тези постове;
  - ii) структуриране на организационния проект и
  - iii) контрол над разходите.

2. Държавите членки могат да забранят услуги, различни от изброените в параграф 1, когато те считат, че тези услуги представляват заплаха за независимостта. Държавите членки уведомяват Комисията за допълненията в списъка по параграф 1.

3. Чрез дерогация от параграф 1, втора алинея държавите членки могат да разрешат предоставянето на услугите, посочени в буква а), подточки i), iv) — vii) и буква з), при условие че те отговарят на следните изисквания:

- а) услугите не оказват влияние или оказват несъществено влияние, поотделно или общо, върху одитираните финансови отчети;
- б) прогнозата за влиянието върху одитираните финансови отчети е документирано и обяснено изчерпателно в посочения в член 11 допълнителен доклад за одиторския комитет; и
- в) установените в Директива 2006/43/ЕО принципи за независимост се спазват от задължителния одитор или одиторското дружество.

4. Задължителен одитор или одиторско дружество, които извършват задължителен одит на предприятия от обществен интерес и, ако задължителният одитор или одиторското дружество са членове на мрежа, всеки от членовете на тази мрежа могат да предоставят на одитираното предприятие, на предприятието майка или дъщерните му предприятия услуги извън одита, които не са забранени съгласно параграфи 1 и 2, при условие че това бъде одобрено от одиторския комитет след обективна оценка на заплахи и за независимостта и прилаганите предпазни мерки съгласно член 226 от Директива 2006/43/ЕО. Когато е приложимо, одиторският комитет публикува насоки по отношение на посочените в параграф 3 услуги.

Държавите членки могат да въведат по-строги правила относно условията, при които задължителен одитор, одиторско дружество или член на мрежа, към която принадлежи задължителният одитор или одиторското дружество, могат да предоставят на одитираното предприятие, предприятието майка или неговите дъщерни предприятия услуги извън одита, които не са забранени съгласно параграф 1.

5. Когато член на дадена мрежа, към която принадлежи задължителният одитор или одиторското дружество, които извършват задължителен одит на предприятие от обществен интерес, предоставя някоя от посочените в параграфи 1 и 2 от настоящия член услуги извън одита на предприятие, което има седалище в трета държава и е контролирано от одитираното предприятие от обществен интерес, съответният задължителен одитор или съответното одиторско дружество преценяват дали тяхната независимост би била компрометирана поради предоставянето на тези услуги от члена на мрежата.

Ако независимостта му е повлияна, задължителният одитор или одиторското дружество прилага предпазни мерки, където това е приложимо, за смекчаване на заплахите, причинени от предоставянето на тези услуги в трета държава. Задължителният одитор или одиторското дружество може да продължи да извършва задължителния одит на предприятието от обществен интерес, единствено ако може да обоснове в съответствие с член 6 от настоящия регламент и член 22б от Директива 2006/43/ЕО, че предоставянето на тези услуги не засяга професионалната му преценка и одиторския доклад.

За целите на настоящия параграф:

- а) във всички случаи участието във вземането на решения от одитираното предприятие и предоставянето на услугите, посочени в параграф 1, втора алинея, букви б), в) и д), се считат за действия, които се отразяват на независимостта и чиито последици не могат да бъдат смекчени от предпазни мерки;
- б) приема се, че предоставянето на услугите, посочени в параграф 1, втора алинея, в буквите, различни от б), в) и д), се отразява на тази независимост и затова налага използването на предпазни мерки за смекчаване на породените от това заплахи.

Член 6

Подготовка за задължителния одит и оценка на заплахите за независимостта

1. Преди да приеме или продължи ангажимента за извършването на задължителен одит на предприятие от обществен интерес, всеки задължителен одитор или одиторско дружество, в допълнение към разпоредбите на член 22б от Директива 2006/43/ЕО, прави оценка и документиращо следното:

- а) дали изпълнява изискванията по членове 4 и 5 от настоящия регламент;
- б) дали са спазени условията по член 17 от настоящия регламент;
- в) почтеността на членовете на надзорния орган, административния орган и висшето ръководство на предприятието от обществен интерес — без да се засяга Директива 2005/60/ЕО.

2. Задължителният одитор или одиторското дружество:

- а) потвърждава ежегодно в писмена форма пред одиторския комитет, че задължителният одитор, одиторското дружество и партньорите по одита, висшите ръководители и ръководителите, извършващи задължителния одит, са независими от одитираното предприятие;
- б) обсъжда с одиторския комитет рисковете по отношение на своята независимост и предпазните мерки, приложени за смекчаване на тези рискове, както е документирано от него съгласно параграф 1.

Член 7

Нередности

Без да се засяга член 12 от настоящия регламент и Директива 2005/60/ЕО, когато задължителният одитор или одиторското дружество, които извършват задължителен одит на предприятие от обществен интерес, имат съмнения или разумни основания да подозират, че може да се допуснат или са допуснати нередности, включително измами по отношение на финансовите отчети на одитираното предприятие, те информират одитираното предприятие и го приканват да разследва случая и да предприеме подходящи мерки, за да отстрани тези нередности и да предотврати повторението им в бъдеще.

Ако одитираното предприятие не разследва случая, задължителният одитор или одиторското дружество информират органите, които са определени от държавите членки като отговорни за разследването на тези нередности.

Добросъвестното оповестяване пред тези органи от задължителния одитор или одиторското дружество на всяка от посочените в първа алинея нередности не представлява нарушение на договорно или правно ограничение относно разкриването на информация.

Член 8

Преглед за контрол на качеството на ангажимента

1. Преди публикуването на посочените в членове 10 и 11 доклади се извършва преглед за контрол на качеството на ангажимента за задължителен одит (в настоящия член „прегледа“), за да се прецени дали задължителният одитор или основният партньор по одита основателно са достигнали до мнението и заключенията, изразени в проектите на тези доклади.
2. Прегледът за контрол на качеството на ангажимента за задължителен одит се извършва от лице, проверяващо контрола на качеството на ангажимента (в настоящия член „проверяващия“). Проверяващият е задължителен одитор, който не е включен в извършването на задължителния одит, за който се отнася прегледът за контрол на качеството на ангажимента.
3. Чрез дерогация от параграф 2, когато задължителният одит се извършва от одиторско дружество и всички задължителни одитори са били ангажирани с извършването на задължителния одит, или когато задължителният одит се извършва от задължителен одитор, а той не е съдружник или служител на одиторско дружество, дружеството или одиторът, извършили одита, урежда извършването на прегледа от друг задължителен одитор. За целите на настоящия член разкриването на съдържанието на документи или информация пред независимия проверяващ не представлява нарушение на професионалната тайна. За целите на настоящия член съдържанието на документите или информацията, разкрити пред проверяващия, е предмет на професионална тайна.
4. При извършването на прегледа проверяващият документиращ най-малко следното:
  - а) информацията, предоставена от задължителния одитор или основния партньор по одита в устна и писмена форма в подкрепа на съществените заключения, както и основните констатации от извършените одитни процедури и на заключенията, направени въз основа на тези констатации, независимо дали проверяващият, е отправил искане за това;
  - б) мненията на задължителния одитор или на основния партньор по одита, както са изразени в проектите на докладите, посочени в членове 10 и 11.
5. При прегледа се оценяват най-малко следните елементи:
  - а) независимостта на задължителния одитор или одиторското дружество от одитираното предприятие;
  - б) значителните рискове, които имат отношение към задължителния одит и които задължителният одитор или основният партньор по одита са констатирани при извършване на задължителния одит, и мерките, които са предприели за адекватното управление на тези рискове;
  - в) мотивите на задължителния одитор или на основния партньор по одита, по-специално по отношение на прага на същественост и значителните рискове, посочени в буква б);
  - г) всяко искане за консултации от външни експерти и изпълнението на получените съвети;
  - д) естеството и обхвата на коригираните и некоригираните несъответствия във финансовите отчети, които са били констатирани по време на извършването на одита;
  - е) темите, обсъдени с одиторския комитет и ръководството и/или надзорните органи на одитираното предприятие;
  - ж) темите, обсъдени с компетентните органи и, когато е приложимо, с други трети страни;
  - з) дали подобрите от проверяващия документи и информация от досието подкрепят становището на задължителния одитор или на основния партньор по одита, изразено в проектите на докладите, предвидени в членове 10 и 11.

6. Проверяващият обсъжда резултатите от прегледа със задължителния одитор или основния партньор по одита. Одиторското дружество установява процедури за определяне на начина, по който се решават всички разногласия между основния партньор по одита и проверяващия.

7. Задължителният одитор или одиторското дружество и проверяващия, документират резултатите от прегледа заедно със съображенията, довели до тези резултати.

Член 9

Международни стандарти за одит

На Комисията се предоставя правомощието да приема чрез делегирани актове в съответствие с член 39 международните стандарти за одит, посочени в член 26 от Директива 2006/43/ЕО, в областта на одиторската практика, и независимостта и вътрешния контрол на качеството за задължителните одитори и одиторските дружества, за целите на тяхното прилагане в рамките на Съюза, при условие че отговарят на изискванията по член 26, параграф 3, букви а), б) и в) от Директива 2006/43/ЕО и не изменят никое от изискванията по настоящия регламент или не допълват изложените в него изисквания, с изключение на изброените в членове 7, 8 и 18 от настоящия регламент.

Член 10

Одиторски доклад

1. Задължителният(ите) одитор(и) или одиторското(ите) дружество(а) представят в одиторски доклад резултатите от задължителния одит на предприятието от обществен интерес.

2. Одиторският доклад се изготвя в съответствие с разпоредбите на член 28 от Директива 2006/43/ЕО, като допълнително в него се съдържа най-малко следното:

- а) посочване от кого или от кой орган е(са) бил(и) назначен(и) задължителният(ите) одитор(и) или одиторското(ите) дружество(а);
- б) посочване на датата на назначаване и периода на пълния непрекъснат ангажимент за задължителен одит, включително предшестващи подновявания на ангажимента и повторни назначавания на задължителните одитори или одиторските дружества;
- в) в подкрепа на одиторското становище:
  - i) описание на най-важните оценени рискове, свързани със съществени несъответствия, включително оценени рискове, свързани със съществени несъответствия поради измама;
  - ii) обобщение на отговора на одитора на тези рискове; и
  - iii) важни наблюдения във връзка с тези рискове, когато е целесъобразно.

Когато това е от значение за предоставената в одиторския доклад информация относно всеки оценен риск, свързан със съществени несъответствия, в одиторския доклад се посочват ясно съответните оповестявания във финансовите отчети;

- г) разясняване на степента, до която задължителният одит е бил снетен за способен да открие нередности, включително измами;
- д) потвърждение, че одиторското становище е в съответствие с допълнителния доклад за одиторския комитет, посочен в член 11;
- е) изявление, че не са предоставяни посочените в член 5, параграф 1 забранени услуги извън одита, и че при извършването на одита задължителният(ите) одитор(и) или одиторското(ите) дружество(а) са запазили своята независимост спрямо одитираното предприятие;
- ж) посочване на всякакви услуги, освен задължителния одит, които са били предоставени от задължителния одитор или одиторското дружество на одитираното предприятие и контролираните от него предприятия, и които не са били разкрити в доклада за дейността или финансовите отчети.

Държавите членки могат да установят допълнителни изисквания във връзка със съдържанието на одиторския доклад.

3. С изключение на изискването по параграф 2, буква д), одиторският доклад не включва никакви препратки към предназначения за одиторския комитет допълнителен доклад, посочени в член 11. Одиторският доклад се изготвя на ясен и недвусмислен език.
4. Задължителният одитор или одиторското дружество не използва името на никой компетентен орган по начин, който би показал или предположил наличие на утвърждаване или одобрение на одиторския доклад от този орган.

Член 11

Допълнителен доклад за одиторския комитет

1. Задължителните одитори или одиторските дружества, които извършват задължителен одит на предприятия от обществен интерес, представят на одиторския комитет на одитираното предприятие допълнителен доклад не по-късно от датата на представяне на посочения в член 10 одиторски доклад. Държавите членки могат да въведат допълнително изискване допълнителният доклад да се представи на административния или надзорния съвет на одитираното предприятие.

Ако одитираното предприятие няма одиторски комитет, допълнителният доклад се представя на органа, изпълняващ равностойни функции в одитираното предприятие. Държавите членки могат да предвидят възможност одиторският комитет да предостави този допълнителен доклад на предвидените в националното законодателство трети страни.

2. Допълнителният доклад за одиторския комитет се изготвя в писмена форма. В него се обясняват резултатите от извършения задължителен одит и се включва най-малко следното:

- а) посоченото в член 6, параграф 2, буква а) изявление за независимост.
- б) когато задължителният одит е бил извършен от одиторско дружество, докладът посочва всеки основен партньор по одита, участвал в извършването му;
- в) когато задължителният одитор или одиторското дружество са постигнали договореност някои от неговите дейности да бъдат извършени от друг задължителен одитор или одиторско дружество, които не са членове на същата мрежа, или са ползвали услугите на външни експерти, този факт се посочва в доклада, където се включва и потвърждение от другия задължителен одитор или одиторско дружество и/или външния експерт относно тяхната независимост;
- г) описание на естеството, честотата и степента на комуникацията с одиторския комитет или органа, изпълняващ равностойни функции в рамките на одитираното предприятие, ръководния орган и административния или надзорния орган на одитираното предприятие, включително датите на заседанията с тези органи;
- д) описание на обхвата и времевата рамка на одита;
- е) когато са били назначени повече от един одитори или одиторски дружества, — описание на разпределението на задачите между задължителните одитори и/или одиторските дружества;
- ж) описание на използваната методология, включително кои категории от баланса са били пряко проверени и кои категории са били проверени въз основа на проверки на системите и проверки за съответствие, включително обяснение на всяко съществено изменение в тежестта на проверките на системата и проверките за съответствие в сравнение с предходната година, дори ако през предходната година задължителният одит е бил извършен от друг(и) задължителен(ни) одитор(и) или одиторско(и) дружество(а);
- з) количественият праг на същественост, който е бил приложен при извършването на задължителния одит за целите на финансовите отчети като цяло и, ако е приложимо, прага(овете) на същественост на баланса по сметките и на оповестяванията във връзка с конкретни класове трансакции, както и качествените фактори, взети предвид при определянето на прага на същественост;
- и) посочване и обяснение на заключенията за установени по време на одита събития или състояния, които биха могли да породят съществени съмнения относно способността на предприятието да продължи да функционира като действащо предприятие, и дали те представляват съществена несигурност, и се предоставя обобщение на всички гаранции, писма за подкрепа, предприемане на интервенции от публичен характер и други мерки за подпомагане, които евентуално са били взети предвид при изготвянето на оценката относно действащо предприятие;

- й) посочване на всички значими пропуски в системата за вътрешен финансов контрол и/или счетоводната система на одитираното предприятие или, когато се отнася за консолидирани финансови отчети, на предприятието майка. За всеки един значителен пропуск в допълнителния доклад се посочва дали въпросният пропуск е бил коригиран от ръководството;
- к) посочване на всички съществени въпроси, свързани с действително или предполагаемо неспазване на законови и подзаконови актове или на устава, установени при извършването на задължителния одит, доколкото се смята, че те са от значение, за да се даде възможност на одиторския комитет да изпълнява своите задачи;
- л) посочване и оценка на методите за остойностяване, приложени към различните позиции в годишните или консолидирани финансови отчети, включително всяко въздействие на промените в тези методи;
- м) в случаите на задължителен одит на консолидирани финансови отчети — обяснение на обхвата на консолидиране и критериите за изключване, които са били приложени от одитираното предприятие за неконсолидираните предприятия, ако има такива, както и дали тези критерии съответстват на рамката за финансово отчитане;
- н) където е приложимо — посочване на всяка одиторска дейност, извършена от одитор(и), задължителен(ни) одитор(и), одиторско(и) предприятие(я) или одиторско(и) дружество(а) от трета държава във връзка със задължителен одит на консолидирани финансови отчети, различен от одит, извършен от членове на същата мрежа, към която принадлежи одиторът на консолидирани финансови отчети;
- о) данни за това дали одитираното предприятие е предоставило всички изисквани обяснения и документи;
- п) посочване на:
  - i) всякакви съществени затруднения по време на задължителния одит;
  - ii) всякакви произтичащи от задължителния одит значими въпроси, които са били обсъдени или са били предмет на кореспонденция с ръководните органи; и
  - iii) всякакви други въпроси, свързани със задължителния одит, които съгласно професионалното мнение на одитора са от значение за надзора върху процеса на финансово отчитане.

Държавите членки могат да установят допълнителни изисквания във връзка със съдържанието на допълнителния доклад за одиторския комитет.

По искане на задължителен одитор, на одиторско дружество или на одиторския комитет задължителният(ите) одитор(и) или одиторското(ите) дружество(а) обсъждат посочените в допълнителния доклад за одиторския комитет, по-специално в първа алинея, буква й), съществени въпроси, произтичащи от задължителния одит, с одиторския комитет, административния орган или, където е приложимо, надзорния орган на одитираното предприятие.

3. Когато едновременно са ангажирани повече от един задължителен одитор или повече от едно одиторско дружество, и между тях е възникнало разногласие относно одитните процедури, счетоводните правила или всякакъв друг въпрос относно извършването на задължителния одит, причините за това разногласие се обясняват в допълнителния доклад за одиторския комитет.

4. Допълнителният доклад за одиторския комитет се подписва и датира. Когато задължителният одит се извършва от одиторско дружество, допълнителният доклад за одиторския комитет се подписва от задължителните одитори, извършващи задължителния одит от името на одиторското дружество.

5. При поискване и в съответствие с националното законодателство задължителните одитори или одиторските дружества предоставят незабавно допълнителния доклад на компетентните органи по смисъла на член 20, параграф 1.

Член 12

Доклад до надзорните органи на предприятията от обществен интерес

1. Без да се засягат разпоредбите на член 55 от Директива 2004/39/ЕО, член 63 от Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾, член 15, параграф 4 от Директива 2007/64/ЕО, член 106 от Директива 2009/65/ЕО, член 3, параграф 1 от Директива 2009/110/ЕО и член 72 от Директива 2009/138/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾, задължителният одитор или одиторското дружество, извършващи задължителен одит на предприятие от обществен интерес, са длъжни да докладват своевременно на компетентните органи, осъществяващи надзор над това предприятие от обществен интерес или — когато е посочен от съответната държава членка — на компетентния орган, отговорен за надзора над задължителния одитор или одиторското дружество, всяка информация по отношение на това предприятие от обществен интерес, която е научил при извършване на задължителния одит и която е предизвикала или може да предизвика една от следните последици:

- а) съществено нарушение на законовите, подзаконовите или административните разпоредби, които определят, когато е уместно, условията за лицензиране, или които уреждат по-конкретно извършването на дейностите на предприятието от обществен интерес;
- б) съществена заплаха или съществено съмнение относно непрекъснатата дейност на предприятието от обществен интерес;
- в) отказ от предоставяне на одиторско становище относно финансовите отчети или предоставяне на отрицателно становище или становище, съдържащо резерви.

Задължителните одитори или одиторските дружества са задължени също така да съобщават всякаква посочена по-горе в първа алинея, буква а), б) или в) информация, за която те са научили при извършването на задължителния одит на предприятие, което има тесни връзки с предприятието от обществен интерес, чийто задължителен одит те също извършват. За целите на настоящия член „тесни връзки“ са със значението, предвидено в член 4, параграф 1, точка 38 от Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁾.

Държавите членки могат да изискват допълнителна информация от задължителния одитор или одиторското дружество, при условие че това е необходимо за ефективен надзор на финансовите пазари съгласно предвиденото в националното право.

2. Установява се ефективен диалог между компетентните органи, упражняващи надзор върху кредитните институции и застрахователните предприятия, от една страна, и задължителния(ите) одитор(и) и одиторското(ите) дружество(а), извършващи задължителния одит на тези институции и предприятия, от друга страна. И двете страни в диалога са отговорни за спазването на това изискване.

Най-малко веднъж годишно Европейският съвет за системен риск (ЕССР) и КЕОНО организират среща със задължителните одитори и одиторски дружества или мрежи, извършващи задължителен одит на всички глобални системно значими финансови институции, получили лиценз в Съюза и признати в международен план, за да бъде информиран ЕССР за секторните или всякакви други съществени промени в тези системно значими финансови институции.

С цел улесняване на изпълнението на посочените в първата алинея задачи Европейският надзорен орган (Европейският банков орган — ЕБО) и Европейският надзорен орган (Европейският орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване — ЕОЗППО), като вземат предвид действащите надзорни практики, издават насоки за компетентните органи, упражняващи надзор върху кредитните институции и застрахователни предприятия, съгласно съответно член 16 от Регламент (ЕС) № 1093/2010 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁴⁾ и, съответно, член 16 Регламент (ЕС) № 1094/2010 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно достъпа до осъществяването на дейност от кредитните институции и относно пруденциалния надзор върху кредитните институции и инвестиционните посредници, за изменение на Директива 2002/87/ЕО и за отмяна на директиви 2006/48/ЕО и 2006/49/ЕО (ОВ L 176, 27.6.2013 г., стр. 338).

⁽²⁾ Директива 2009/138/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2009 г. относно започването и упражняването на застрахователна и презастрахователна дейност (Платежоспособност II) (ОВ L 335, 17.12.2009 г., стр. 1).

⁽³⁾ Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 (ОВ L 176, 27.6.2013 г., стр. 1).

⁽⁴⁾ Регламент (ЕС) № 1093/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски банков орган), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/78/ЕО на Комисията (ОВ L 331, 15.12.2010 г., стр. 12).

⁽⁵⁾ Регламент (ЕС) № 1094/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/79/ЕО на Комисията (ОВ L 331, 15.12.2010 г., стр. 48).

3. Добросъвестното оповестяване пред компетентните органи или пред ЕССР и КЕОНО от задължителния одитор или одиторското дружество, или мрежа, ако е приложимо, на всяка посочена в параграф 1 информация или на всяка информация, появила се по време на предвидения в параграф 2 диалог, не представлява нарушение на договорно или правно ограничение относно разкриването на информация.

Член 13

Доклад за прозрачност

1. Задължителният одитор или одиторското дружество, които извършват задължителен(ни) одит(и) на предприятия от обществен интерес, публикуват годишен доклад за прозрачност най-късно четири месеца след края на всяка финансова година. Този доклад за прозрачност се публикува на уебсайта на задължителния одитор или на одиторското дружество и остава там на разположение в продължение на поне пет години от деня на публикуването му на уебсайта. Ако задължителният одитор е нает от одиторско дружество, задълженията по настоящия член се спазват от одиторското дружество.

Задължителният одитор или одиторското дружество има право да актуализира публикувания годишен доклад за прозрачност. В този случай задължителният одитор или одиторското дружество отбелязва, че това е актуализиран вариант на доклада, като първоначалната му версия продължава да бъде достъпна на уебсайта.

Задължителните одитори и одиторските дружества съобщават на компетентните органи, че докладът за прозрачност е публикуван на уебсайта на задължителния одитор или на одиторското дружество или, когато е целесъобразно, че е бил актуализиран.

2. В годишния доклад за прозрачност се включва най-малко следното:

- a) описание на правната структура и на собствеността на одиторското дружество;
- b) ако задължителният одитор или одиторското дружество членуват в мрежа:
  - i) описание на мрежата и на правните и структурните договорености в рамките на мрежата;
  - ii) наименованието на всеки задължителен одитор, който действа като самостоятелно практикуващ одитор или като одиторско дружество, и е член на мрежата;
  - iii) държавите, в които всеки задължителен одитор действа като самостоятелно практикуващ одитор или като одиторско дружество и е член на мрежата, е квалифициран като задължителен одитор или в която се намира неговото централно управление, централна администрация или основно място на осъществяване на стопанска дейност;
  - iv) общият оборот на задължителните одитори, които действат като самостоятелно практикуващи одитори и като одиторски дружества и членуват в мрежата, от задължителния одит на годишни и консолидирани финансови отчети.
- в) описание на ръководната структура на одиторското дружество;
- г) описание на системата за вътрешен контрол на качеството на задължителния одитор или одиторско дружество и декларация от административния или управителния орган за ефективността на нейното функциониране;
- д) датата на провеждане на последния преглед за гарантиране на качеството, посочен в член 26;
- е) списък на предприятията от обществен интерес, на които задължителният одитор или одиторското дружество са извършили задължителен одит през предходната финансова година;
- ж) декларация за практиките на задължителния одитор или одиторското дружество, свързани с независимостта, в която се потвърждава също, че е била извършена вътрешна проверка за спазване на изискванията относно независимостта;
- з) декларация относно политиката, която задължителният одитор или одиторското дружество следва по отношение на посоченото в член 13 от Директива 2006/43/ЕО продължаващо обучение на задължителните одитори;

- и) информация относно основата за възнаграждението на партньорите в одиторските дружества;
- й) описание на политиката на задължителния одитор или одиторското дружество за ротация на основните партньори по одита и служителите в съответствие с член 17, параграф 7;
- к) информация относно общия оборот на задължителния одитор или одиторското дружество, ако тази информация не е оповестена във финансовия им отчет по смисъла на член 4, параграф 2 от Директива 2013/34/ЕС, разпределена по следните категории:
  - i) приходи от задължителен одит на годишни и консолидирани финансови отчети на предприятия от обществен интерес и предприятия, принадлежащи към група предприятия, чието предприятие майка е предприятие от обществен интерес;
  - ii) приходи от задължителен одит на годишни и консолидирани финансови отчети на други предприятия;
  - iii) приходи от разрешени услуги извън одита, предоставени на предприятията, одитирани от задължителния одитор или одиторското дружество; и
  - iv) приходи от услуги извън одита, предоставени на други предприятия.

Задължителният одитор или одиторското дружество може при изключителни обстоятелства да реши да не оповестява информацията, изисквана в първа алинея, буква е), доколкото това е необходимо за намаляване на непосредствената и сериозна заплаха за физическата сигурност на някое лице. Задължителният одитор или одиторското дружество трябва да може да докаже пред компетентния орган наличието на подобна заплаха.

3. Докладът за прозрачност се подписва от задължителния одитор или от одиторското дружество.

Член 14

Информация за компетентните органи

Задължителните одитори и одиторските дружества предоставят ежегодно на своя компетентен орган списък на одитираните предприятия от обществен интерес въз основа на получените от тях приходи, като приходите се разделят на:

- а) приходи от задължителен одит;
- б) приходи от услуги извън одита, различни от посочените в член 5, параграф 1, които са задължителни съгласно законодателството на Съюза и националното законодателство; и
- в) приходи от услуги извън одита, различни от посочените в член 5, параграф 1, които не са задължителни съгласно законодателството на Съюза и националното законодателство.

Член 15

Документиране

Задължителните одитори и одиторските дружества съхраняват документите и информацията, посочени в член 4, параграф 3, членове 6, 7, член 8, параграфи 4-7, членове 10 и 11, член 12, параграфи 1 и 2, член 14, член 16, параграфи 2, 3 и 5 от настоящия регламент и членове 22б, 24а, 24б, 27 и 28 от Директива 2006/43/ЕО, за период от най-малко пет години след изготвянето на тези документи или тази информация.

Държавите членки могат да изискват от задължителните одитори и одиторските дружества да съхраняват посочените в първа алинея документи и информация за по-дълъг период в съответствие с техните правила относно защитата на личните данни и административните и съдебните производства.

ДЯЛ III

НАЗНАЧАВАНЕ НА ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ОДИТОРИ ИЛИ ОДИТОРСКИ ДРУЖЕСТВА ОТ ПРЕДПРИЯТИЯТА ОТ ОБЩЕСТВЕН ИНТЕРЕС

Член 16

Назначаване на задължителни одитори или одиторски дружества

1. За целите на прилагането на член 37, параграф 1 от Директива 2006/43/ЕО, за назначаване на задължителни одитори или одиторски дружества от предприятия от обществен интерес се прилагат условията, определени в параграфи 2 — 5 от настоящия член, но това може да е обвързано с условията по параграф 7.

Когато се прилага член 37, параграф 2 от Директива 2006/43/ЕО, предприятието от обществен интерес информира компетентния орган за използването на алтернативните системи или условия, посочени в същия член. В този случай параграфи 2 — 5 от настоящия член не се прилагат.

2. Одиторският комитет представя препоръка на административния или надзорния орган на одитираното предприятие за назначаване на задължителни одитори или одиторски дружества.

Освен ако препоръката на одиторския комитет се отнася за подновяване на одитен ангажимент в съответствие с член 17, параграфи 1 и 2, тя се обосновава и в нея се съдържат поне два варианта за избор на одитния ангажимент, като одиторският комитет изразява надлежно обосновано предпочитание към един от тях.

В препоръката одиторският комитет посочва, че тя не е повлияна от трета страна, както и че не му е наложена клауза от вида, посочен в параграф 6.

3. Освен ако се отнася за подновяване на одитен ангажимент в съответствие с член 17, параграфи 1 и 2, препоръката на одиторския комитет, посочена в параграф 2 от настоящия член, се изготвя след процедурата за подбор, организирана от одитираното предприятие при спазване на следните критерии:

- а) одитираното предприятие има право да покани всеки задължителен одитор или одиторско дружество да представят предложения за предоставянето на услуги по задължителен одит, при условие че са спазени разпоредбите на член 17, параграф 3 и че организацията на тръжната процедура не възпрепятства по никакъв начин участието в процедурата за подбор на дружества, които през предходната календарна година са получили по-малко от 15 % от общите си одиторски такси от предприятия от обществен интерес в съответната държава членка;
- б) одитираното предприятие изготвя тръжните документи на вниманието на поканените задължителни одитори или одиторски дружества. Тези тръжни документи позволяват на кандидатите да се информират за дейността на одитираното предприятие и за вида на задължителния одит, който трябва да бъде извършен. Тръжната документация съдържа прозрачни и недискриминационни критерии за подбор, които се използват от одитираното предприятие за оценка на предложенията, направени от задължителните одитори или одиторските дружества;
- в) одитираното предприятие е свободно да определи процедурата за подбор и може да проведе преки преговори със заинтересовани кандидати в хода на процедурата;
- г) когато в съответствие с правото на Съюза или националното право компетентните органи, посочени в член 20, изискват от задължителните одитори и одиторските дружества да спазват определени стандарти за качество, тези стандарти се включват в тръжните документи;
- д) одитираното предприятие оценява предложенията, направени от задължителните одитори или одиторските дружества, съобразно критериите за избор, предварително определени в тръжните документи. Одитираното предприятие изготвя доклад за заключенията от процедурата за подбор, който се утвърждава от одиторския комитет. Одитираното предприятие и одиторският комитет вземат под внимание всички констатации или заключения във всеки доклад за проверка относно кандидатствания задължителен одитор или кандидатстващото одиторско дружество, посочен в член 26, параграф 8 и публикуван от компетентните органи съгласно член 28, буква г);

- е) при поискване одитираното предприятие трябва да може да докаже пред компетентния орган, посочен в член 20, че процедурата за подбор е проведена по справедлив начин.

Одиторският комитет отговаря за процедурата за подбор, посочена в първа алинея.

За целите на буква а) от първа алинея компетентният орган, посочен в член 20, параграф 1, публикува списък на съответните задължителни одитори и одиторски дружества, който се актуализира ежегодно. Компетентният орган използва информацията, предоставена от задължителните одитори и одиторските дружества съгласно член 14, за да направи съответните изчисления.

4. Предприятията от обществен интерес, които отговарят на критериите, посочени в член 2, параграф 1, букви е) и у) от Директива 2003/71/ЕО, не са задължени да прилагат посочената в параграф 3 процедура за подбор.

5. Предложението пред общото събрание на акционерите или членовете на одитираното предприятие за назначаване на задължителни одитори или одиторски дружества включва препоръката и предпочитанието, посочени в параграф 2, на одиторския комитет или на органа, който изпълнява равностойни функции.

Ако предложението се отклонява от предпочитанието на одиторския комитет, в него се обосновават причините за неспазването на препоръката на одиторския комитет, освен ако функциите на одиторския комитет се изпълняват от надзорния орган. Въпреки това задължителният одитор или одиторите, препоръчани от административния или надзорния орган, трябва да са участвали в процедурата за подбор по параграф 3. Настоящата алинея не се прилага в случаите, в които функциите на одиторския комитет се изпълняват от административния или надзорния орган.

6. Всяка договорна клауза, сключена между предприятие от обществен интерес и трета страна, по силата на която изборът на общото събрание на акционерите или членовете на това предприятие се ограничава съгласно посоченото в член 37 от Директива 2006/43/ЕО до определени категории или списъци на задължителни одитори или одиторски дружества, във връзка с назначаването на определен задължителен одитор или одиторско дружество, които да извършват задължителен одит на това предприятие, е нищожна.

Предприятието от обществен интерес информира пряко и незабавно компетентните органи, посочени в член 20, за всеки опит на трета страна да наложи такава договорна клауза или по друг начин да повлияе нерегламентирано на решение на общото събрание на акционерите или членовете относно избора на задължителния одитор или одиторското дружество.

7. Държавите членки могат да решат, че при определени обстоятелства предприятията от обществен интерес назначават минимален брой задължителни одитори или одиторски дружества, като определят условията, уреждащи отношенията между задължителните одитори или одиторските дружества.

Ако държава членка въведе подобно изискване, тя информира Комисията и съответния европейски надзорен орган за това.

8. Когато одитираното предприятие разполага с комитет за подбор, в който акционерите или членовете имат съществено влияние и който е натоварен със задачата да прави препоръки относно подбора на одиторите, държава членка може да даде възможност на комитета за подбор да изпълнява посочените в настоящия член функции на одиторския комитет и да изиска представянето на посочената в параграф 2 препоръка пред общото събрание на акционерите или членовете.

Член 17

Продължителност на одитния ангажимент

1. Предприятието от обществен интерес назначава задължителен одитор или одиторско дружество за първоначален ангажимент със срок, не по-кратък от една година. Ангажиментът може да бъде подновен.

Нито продължителността на първоначалния ангажимент на конкретен задължителен одитор или одиторско дружество, нито продължителността му съвместно с други подновени ангажименти надвишава десет години.

2. Чрез дерогация от параграф 1 държавите членки могат:
  - а) да въведат изискване посоченият в параграф 1 първоначален ангажимент да е със срок една година;
  - б) да определят максимална продължителност, която е по-кратка от десет години, за посочените в параграф 1, втора алинея ангажименти.
3. След изтичането на максималната продължителност на ангажиментите, посочена в параграф 1, втора алинея или параграф 2, буква б) или след изтичането на продължителността на ангажиментите, удължена в съответствие с параграфи 4 или 6, нито задължителният одитор или одиторското дружество, нито, където това е приложимо, членовете на техните мрежи в рамките на Съюза предприемат задължителен одит на същото предприятие от обществен интерес през следващите четири години.
4. Чрез дерогация от параграф 1 и параграф 2, буква б) държавите членки могат да предвиждат, че максималните периоди, посочени в параграф 1, втора алинея и параграф 2, буква б), могат да бъдат удължени най-много до:
  - а) двадесет години, когато се провежда публична тръжна процедура за задължителния одит съгласно член 16, параграфи 2 — 5 и поражда действие след изтичането на максималните периоди, посочени в параграф 1, втора алинея и параграф 2, буква б); или
  - б) двадесет и четири години, когато в рамките на определен период, през който е достигната съответната максимална продължителност, след изтичането на максималните периоди, посочени в параграф 1, втора алинея и параграф 2, буква б), се ангажира едновременно повече от един задължителен одитор или повече от едно одиторско дружество, при условие че задължителният одит приключва с представянето на съвместния одиторски доклад, посочен в член 28 от Директива 2006/43/ЕО.
5. Максималната продължителност на посочените в параграф 1, втора алинея и параграф 2, буква б) периоди се удължава единствено ако, по препоръка на одиторския комитет в съответствие с националното право, административният или надзорният съвет предложи на общото събрание на акционерите или членовете да поднови ангажимента и предложението бъде одобрено.
6. След изтичането на максималната продължителност на ангажимента, посочена в параграф 1, втора алинея, в параграф 2, буква б) или в параграф 4, според случая, предприятието от обществен интерес може по изключение да поиска от посочения в член 20, параграф 1 компетентен орган да разреши удължаване, за да се осигури на задължителния одитор или одиторското дружество нов ангажимент, ако са спазени посочените в параграф 4, буква а) или б) условия. Продължителността на този допълнителен ангажимент не надхвърля две години.
7. Основните партньори по одита, отговорни за извършване на задължителен одит, прекратяват участието си в задължителния одит на одитираното предприятие след период, не по-дълъг от седем години, считано от датата на назначаването им. Те не могат да участват отново в задължителния одит на одитираното предприятие преди да са изтекли три години, считано от прекратяването на участието им в одита.

Чрез дерогация, държавите членки могат да въведат изискване основните партньори по одита, отговорни за извършване на задължителен одит, да прекратяват участието си в задължителния одит на одитираното предприятие преди изтичането на седем години, считано от датата на назначаването им.

Задължителният одитор или одиторското дружество установяват подходящ поетапен ротационен механизъм по отношение на най-старшите служители, участващи в задължителния одит, включително поне лицата, които са регистрирани като задължителни одитори. Етапите на ротационния механизъм се прилагат спрямо назначението на отделните лица, а не на целия екип, участващ в одитния ангажимент. Механизмът е съобразен с мащаба и сложността на дейността на задължителния одитор или одиторското дружество.

Задължителният одитор или одиторското дружество трябва да може да покаже пред компетентния орган, че механизмът се прилага по ефективен начин и е съобразен с мащаба и сложността на дейността на задължителния одитор или одиторското дружество.

8. За целите на настоящия член продължителността на одитния ангажимент се изчислява, считано от датата на първата финансова година, посочена в писмото за одитния ангажимент, през която задължителният одитор или одиторското дружество са били назначени за първи път за извършването на последователни задължителни одити на едно и също предприятие от обществен интерес.

За целите на настоящия член одиторското дружество включва и други дружества, които то е придобило или с които се е сляло.

Ако е налице несигурност относно датата, на която задължителният одитор или одиторското дружество е започнало извършването на последователните задължителни одити на предприятието от обществен интерес, например поради сливания, придобивания или промяна в структурата на собствеността, задължителният одитор или одиторско дружество следва да съобщи незабавно за тези съмнения на компетентния орган, който в крайна сметка ще определи съответната дата за целите на първа алинея.

Член 18

Предавателен протокол

Когато задължителен одитор или одиторско дружество е заменено с друг задължителен одитор или одиторско дружество, бившият задължителен одитор или одиторско дружество спазва изискванията по член 23, параграф 3 от Директива 2006/43/ЕО.

При спазване на член 15 бившият задължителен одитор или одиторско дружество предоставя достъп на встъпващия задължителен одитор или одиторско дружество и до допълнителните доклади, посочени в член 11, отнасящи се до предишни години и до всякаква информация, предавана на компетентните органи съгласно членове 12 и 13.

Бившият задължителен одитор или одиторско дружество трябва да могат да демонстрират пред компетентния орган, че такава информация е предоставена на встъпващия задължителен одитор или одиторско дружество.

Член 19

Освобождение от длъжност и подаване на оставка от задължителни одитори или одиторски дружества

Без да се засяга член 38, параграф 1 от Директива 2006/43/ЕО, всеки компетентен орган, определен от държава членка в съответствие с член 20, параграф 2 от настоящия регламент, предава на посочения в член 20, параграф 1 компетентен орган информацията относно освобождаването от длъжност или оставката на задължителния одитор или одиторското дружество по време на срока на неговото назначение и адекватно обяснение на мотивите за това.

ДЯЛ IV

НАДЗОР НАД ДЕЙНОСТИТЕ НА ЗАДЪЛЖИТЕЛНИТЕ ОДИТОРИ И ОДИТОРСКИТЕ ДРУЖЕСТВА, ИЗВЪРШВАЩИ ЗАДЪЛЖИТЕЛЕН ОДИТ НА ПРЕДПРИЯТИЯ ОТ ОБЩЕСТВЕН ИНТЕРЕС

ГЛАВА I

Компетентни органи

Член 20

Информация за компетентните органи

1. Компетентни органи, отговорни за изпълнението на задачите, предвидени в настоящия регламент, и за гарантиране на прилагането на разпоредбите на настоящия регламент, се определят измежду:

- а) компетентния орган, посочен в член 24, параграф 1 от Директива 2004/109/ЕО;
- б) компетентния орган, посочен в член 24, параграф 4, буква з) от Директива 2004/109/ЕО;
- в) компетентния орган, посочен в член 32 от Директива 2006/43/ЕО.

2. Чрез дерогация от параграф 1 държавите членки могат да решат да възложат отговорността за гарантиране на прилагането на всички или част от разпоредбите на дял III от настоящия регламент, по целесъобразност, на компетентните органи, посочени във:

- а) член 48 от Директива 2004/39/ЕО;
- б) член 24, параграф 1 от Директива 2004/109/ЕО;
- в) член 24, параграф 4, буква з) от Директива 2004/109/ЕО;
- г) член 20 от Директива 2007/64/ЕО;
- д) член 30 от Директива 2009/138/ЕО;
- е) член 4, параграф 1 от Директива 2013/36/ЕС,

или на други органи, посочени в националното право.

3. Когато повече от един компетентен орган е определен в съответствие с параграфи 1 и 2, тези органи се организират по такъв начин, че задачите им са ясно разпределени.

4. Параграфи 1, 2 и 3 не засягат правото на държава членка да въведе отделни правни и административни договорености за отвъдморските страни и територии, с които държавите членки имат специални отношения.

5. Държавите членки информират Комисията за определянето на компетентните органи за целите на настоящия регламент.

Комисията обединява тази информация и я публикува.

Член 21

Условия относно независимостта

Компетентните органи са независими от задължителните одитори и одиторските дружества.

За целите на изпълнението на конкретни задачи компетентният орган може да провежда консултации с експерти съгласно член 26, параграф 1, буква в) и може също да бъде подпомаган от експерти, когато това има съществено значение за нормалното изпълнение на задачите му. В тези случаи експертите не участват при вземането на нито едно от решения.

Дадено лице не може да бъде член на управителните структури на тези органи или да отговаря за вземането на решения от тях, ако по време на своята работа или през последните три години това лице:

- а) е извършвало задължителни одити;
- б) е държало права на глас в одиторско дружество;
- в) е било член на административния, управителния или надзорния орган на одиторско дружество;
- г) е било партньор, служител или по друг начин наето от одиторското дружество.

Финансирането на тези органи е осигурено и независимо от неправомерно влияние от страна на задължителни одитори и одиторски дружества.

Член 22

Професионална тайна по отношение на компетентните органи

Задължението за професионална тайна се прилага за всички лица, които са или са били в трудовоправни отношения или в договорни отношения с компетентните органи или с други органи или организации, на които са делегирани задачи по член 24 от настоящия регламент, или са участвали в управлението на тези органи. Информация, която представлява професионална тайна, не може да бъде оповестявана пред когото и да е друго лице или орган, освен по силата на задълженията, предвидени в настоящия регламент или законовите, подзаконовите или административните процедури на държава членка.

Член 23

Правомощия на компетентните органи

1. Без да се засяга член 26, при изпълнение на задачите си съгласно настоящия регламент компетентните органи или други публични органи на държава членка не могат да се намесват при определяне на съдържанието на одиторските доклади.
2. Държавите членки гарантират, че компетентните органи разполагат с всички правомощия за надзор и разследване, необходими за упражняването на функциите им съгласно настоящия регламент в съответствие с разпоредбите на глава VII от Директива 2006/43/ЕО.
3. Посочените в параграф 2 от настоящия член правомощия включват най-малко правомощието за:
  - а) достъп до данни, свързани със задължителния одит или до други документи, независимо от формата им, с които разполагат задължителните одитори или одиторските дружества и които имат отношение към изпълнението на техните задачи, както и получаване или вземане на копия от тези документи;
  - б) получаване на информация, свързана със задължителния одит, от всяко лице;
  - в) извършване на проверки на място на задължителните одитори или одиторските дружества;
  - г) сезиране на съдебните власти с цел наказателно преследване;
  - д) търсене на съдействие от страна на експерти за извършването на проверки или разследвания;
  - е) предприемане на административните мерки и налагане на санкции, посочени в член 30а от Директива 2006/43/ЕО.

Компетентните органи могат да използват правомощията, предвидени в първа алинея, само във връзка със:

- а) задължителните одитори и одиторските дружества, които извършват задължителен одит на предприятия от обществен интерес;
  - б) лицата, участващи в дейностите на задължителните одитори и одиторските дружества, които извършват задължителен одит на предприятия от обществен интерес;
  - в) одитираните предприятия от обществен интерес, техни дъщерни предприятия и свързани трети страни;
  - г) трети страни, на които задължителните одитори и одиторските дружества, които извършват задължителен одит на предприятия от обществен интерес, са възложили определени функции или дейности; и
  - д) лица, които по друг начин са свързани със задължителните одитори и одиторските дружества, които извършват задължителен одит на предприятия от обществен интерес.
4. Държавите членки гарантират, че компетентните органи могат да упражняват своите правомощия за надзор и разследване по който и да е от следните начини:
    - а) пряко;
    - б) в сътрудничество с други органи;
    - в) чрез сезиране на компетентните съдебни органи.

5. Правомощията на компетентните органи за надзор и разследване се упражняват при пълно спазване на националното право, по-специално принципа на зачитане на личния живот, и правото на защита.
6. Обработката на лични данни при упражняването на правомощията за надзор и разследване съгласно настоящия член се извършва в съответствие с Директива 95/46/ЕО.

Член 24

Делегиране на задачи

1. Държавите членки могат да делегират или да осигурят възможност на посочените в член 20, параграф 1 компетентни органи да делегират всяка задача, чието изпълнение трябва да бъде предприето съгласно настоящия регламент, на други органи или организации, определени или упълномощени по друг начин по закон да изпълняват такива задачи, с изключение на задачите, свързани със:

- а) системата за гарантиране на качеството, посочена в член 26;
- б) разследванията, посочени в член 23 от настоящия регламент и член 32 от Директива 2006/43/ЕО, и произтичащи от тази система за гарантиране на качеството или от сезиране от страна на друг орган; и
- в) санкциите и мерките, посочени в глава VII от Директива 2006/43/ЕО, свързани с прегледите за гарантиране на качеството и разследванията на задължителните одити на предприятията от обществен интерес.

2. Всяко изпълнение на задачи от други органи или организации се делегира изрично от компетентния орган. При делегирането се посочват делегираните задачи и условията, при които те следва да бъдат изпълнявани.

Когато компетентният орган делегира задачи на други органи или организации, той може да оттегли тези правомощия при всеки отделен случай.

3. Органите или организациите са организирани по такъв начин, че да не е налице конфликт на интереси. Крайната отговорност по отношение на надзора на съответствието с настоящия регламент и на мерките за изпълнение, приети в съответствие с него, се носи от делегиращия компетентен орган.

Държавите членки уведомяват Комисията и компетентните органи на държавите членки за всички договорености по отношение делегирането на задачи, включително точните условия, уреждащи делегирането.

4. Чрез дерогация от параграф 1 държавите членки могат да вземат решение да делегират посочените в параграф 1, буква в) задачи на друг орган или организация, определени или упълномощени по друг начин по закон да изпълняват такива задачи, когато по-голямата част от лицата, които участват в управлението на съответния орган или организация, са независими спрямо одиторската професия.

Член 25

Сътрудничество с други компетентни органи на национално равнище

Компетентните органи, определен в съответствие с член 20, параграф 1, и по целесъобразност всеки орган, на когото този компетентен орган е делегирал задачи, си сътрудничат на национално равнище със:

- а) компетентните органи, посочени в член 32, параграф 4 от Директива 2006/43/ЕО;
- б) органите, посочени в член 20, параграф 2, независимо дали са били определени като компетентни органи за целите на настоящия регламент, или не;
- в) звената за финансово разузнаване и компетентните органи, посочени в членове 21 и 37 от Директива 2005/60/ЕО.

За целите на това сътрудничество се прилагат задълженията за професионална тайна по член 22 от настоящия регламент.

ГЛАВА II

Гарантиране на качеството, наблюдение на пазара и прозрачност на компетентните органи

Член 26

Гарантиране на качеството

1. За целите на настоящия член:

- а) „проверки“ означава прегледи на работата на задължителните одитори и одиторските дружества с цел гарантиране на качеството, които се извършват от инспектор и не представляват разследвания по смисъла на член 32, параграф 5 от Директива 2006/43/ЕО;
- б) „инспектор“ означава проверяващо лице, което отговаря на изискванията по параграф 5, първа алинея, буква а) от настоящия член и е наето от компетентен орган или по друг начин е влязло в договорни отношения с него;
- в) „експерт“ означава физическо лице със специфични познания за финансовите пазари, финансовото отчитане, одитирането или други области, свързани с проверките, включително практикуващи задължителни одитори.

2. Компетентните органи, посочени в член 20, параграф 1, установяват ефективна система за гарантиране на качеството на одита.

Те извършват прегледи за гарантиране на качеството на задължителните одитори и одиторските дружества, които извършват задължителни одити на предприятия от обществен интерес, въз основа на анализ на риска и:

- а) при задължителни одитори и одиторски дружества, които извършват задължителни одити на предприятия от обществен интерес, различни от определените в член 2, точки 17 и 18 от Директива 2006/43/ЕО — най-малко на всеки три години; и
- б) в случаи, различни от посочените в буква а) — най-малко на всеки шест години.

3. Компетентният орган е отговорен за следното:

- а) одобрява и изменя методиката на проверката, включително инструкциите за извършване на проверката и за последващите действия, методите на докладване и програмите за периодични проверки;
- б) одобрява и изменя докладите за проверката и за последващите действия;
- в) одобрява и назначава инспектори за всяка проверка.

Компетентният орган осигурява подходящи ресурси за системата за гарантиране на качеството.

4. Компетентният орган организира системата за гарантиране на качеството, така че да бъде независима от проверяваните задължителни одитори и одиторски дружества.

Компетентният орган гарантира, че са въведени подходящи политики и процедури, свързани с независимостта и обективността на персонала, включително на инспекторите, и на ръководителите на системата за осигуряване на качеството.

5. При назначаването на инспектори компетентният орган спазва следните критерии:

- а) инспекторите имат подходящо професионално образование и съответен опит в областта на задължителния одит и финансовото отчитане, съчетани със специално обучение в областта на прегледите за гарантиране на качеството;
- б) лице, което е действаш задължителен одитор или е наето от задължителен одитор или одиторско дружество или по друг начин е свързано такъв одитор или такова дружество, не може да бъде инспектор;
- в) дадено лице не може да бъде инспектор и да извършва проверка на задължителен одитор или одиторско дружество, преди да са изтекли най-малко три години след прекратяване на дейността на това лице като съдружник или служител на този задължителен одитор или одиторско дружество или на връзката му с този задължителен одитор или това одиторско дружество;
- г) инспекторите декларират, че не съществува конфликт на интереси между тях и задължителния одитор и одиторското дружество, които подлежат на проверка.

Чрез дерогация от параграф 1, буква б) компетентният орган може да наеме на договорни условия експерти за извършването на специфични проверки, ако броят на инспекторите в рамките на органа е недостатъчен. Компетентният орган може също да бъде подпомаган от експерти, когато това е важно за правилното провеждане на проверката. В такива случаи компетентните органи и експертите отговарят на изискванията на настоящия параграф. Експертите не участват в управлението на професионални асоциации и органи, нито са наети или са в други договорни отношения с тях, но могат да бъдат членове на такива асоциации и органи.

6. Обхватът на проверките включва най-малко:

- а) оценка на проекта за системата на задължителния одитор или на одиторското дружество за вътрешен контрол на качеството;
- б) подходяща проверка на съответствието на процедурите и преглед на досиета от одит на предприятия от обществен интерес с цел проверка на ефективността на системата за вътрешен контрол на качеството;
- в) с оглед на констатациите от проверката съгласно букви а) и б) от настоящия параграф, оценка на съдържанието на последния годишен доклад за прозрачност, публикуван от задължителен одитор или одиторско дружество в съответствие с член 13.

7. Проверяват се поне следните политики и процедури за вътрешен контрол на качеството на задължителния одитор или одиторското дружество:

- а) съответствие на задължителния одитор или одиторското дружество с приложимите стандарти за одит и контрол на качеството, както и с изискванията за етичност и независимост, включително и тези, предвидени в глава IV от Директива 2006/43/ЕО и членове 4 и 5 от настоящия регламент, както и със съответните законови, подзаконови и административни разпоредби на съответната държава членка;
- б) количеството и качеството на използваните ресурси, включително спазване на изискванията за продължаващо обучение, предвидени в член 13 от Директива 2006/43/ЕО;
- в) съответствие с изискванията, посочени в член 4 от настоящия регламент относно начисляваните одиторски такси.

За целите на проверката на съответствието одитните досиета се подбират въз основа на анализ на риска от неправилно извършване на задължителния одит.

Компетентните органи периодично преразглеждат използваните от задължителните одитори и одиторските дружества методики за извършване на задължителния одит.

Освен проверките, които попадат в обхвата на първа алинея, компетентните органи са оправомощени да извършват други проверки.

8. Констатациите и заключенията от проверките, на които се основават препоръките, включително констатациите и заключенията, свързани с доклада за прозрачност, се съобщават и обсъждат с проверявания задължителен одитор или проверяваното одиторско дружество преди финализирането на доклада от проверката.

Проверяваният задължителен одитор или проверяваното одиторско дружество изпълняват препоръките от проверките в разумен срок, определен от компетентния орган. Срокът не може да надхвърля 12 месеца при препоръки относно системата за вътрешен контрол на качеството на задължителния одитор или одиторското дружество.

9. В резултат на проверката се изготвя доклад, в който се съдържат основните заключения и препоръки от прегледа за гарантиране на качеството.

Член 27

Наблюдение на качеството на пазара и конкуренцията

1. Посочените съгласно член 20, параграф 1 компетентни органи и Европейската мрежа по конкуренция (ЕМК), според случая, извършват редовно наблюдение на развитието на пазара на предоставяне на услуги във връзка със задължителния одит на предприятията от обществен интерес, и по-специално правят оценка на следното:

- а) рисковете, произтичащи от големия брой пропуски, свързани с качеството на задължителния одитор или одиторското дружество, включително систематични пропуски в рамките на мрежа от одиторски дружества, които могат да доведат до преустановяване на дейността на всяко одиторско дружество, сътресенията в предоставянето на услуги по задължителен одит в конкретен сектор или за различни сектори, по-нататъшното натрупване на риск от одиторски пропуски и въздействието върху цялостната стабилност на финансовия сектор;
- б) нивата на концентрация на пазара, включително в конкретни сектори;
- в) резултатите от дейността на одиторските комитети;
- г) нуждата от приемане на мерки за смекчаване на рисковете, посочени в буква а).

2. Всеки компетентен орган и ЕМК изготвят доклад за развитието на пазара на предоставяне на услуги във връзка със задължителния одит на предприятията от обществен интерес и го представят на КЕОНО, ЕОЦКП, ЕБО, ЕОЗППО и Комисията до 17 юни 2016 г. и поне на всеки три години след това.

Комисията, след консултации с КЕОНО, ЕОЦКП, ЕБО и ЕОЗППО, използва тези доклади, за да изготви съвместен доклад за това развитие на равнището на Съюза. Този съвместен доклад се представя на Съвета, Европейската централна банка и Европейския съвет за системен риск, както и на Европейския парламент, ако е целесъобразно.

Член 28

Прозрачност на компетентните органи

Компетентните органи действат прозрачно, като публикуват поне следното:

- а) ежегодни доклади за дейността по отношение на задачите им по настоящия регламент;
- б) ежегодни работни програми по отношение на задачите им по настоящия регламент;
- в) годишен доклад за общите резултати на системата за гарантиране на качеството. Този доклад включва информация относно издадените препоръки, предприетите във връзка с тях последващи действия, предприетите надзорни мерки и наложените санкции. Той включва също количествена информация и други важни, свързани с резултатите, данни за финансовите ресурси и персонала и за ефикасността и ефективността на системата за гарантиране на качеството;
- г) обобщена информация за констатациите и заключенията от проверките, посочени в член 26, параграф 8, първа алинея. Държавите членки могат да въведат изискване за публикуване на констатациите и заключенията от отделните проверки.

ГЛАВА III

Сътрудничество между компетентните органи и отношения с европейските надзорни органи

Член 29

Задължение за сътрудничество

Компетентните органи на държавите членки си сътрудничат, когато е необходимо за целите на настоящия регламент, включително когато поведението, което се разследва, не представлява нарушение на действащите законови или подзаконовни разпоредби в съответната държава членка.

Член 30

Създаване на КЕОНО

1. Без да се засяга организацията на одитния надзор на национално равнище, сътрудничеството между компетентните органи се организира в рамките на КЕОНО.
2. В състава на КЕОНО влиза по един член от всяка държава членка, който е високопоставен представител на компетентните органи, посочени в член 32, параграф 1 от Директива 2006/43/ЕО, и един член, назначен от ЕОЦКП, наричани по-нататък „членовете“.
3. Към ЕБА и ЕОЗППД се отправят покани да присъстват на заседанията на КЕОНО като наблюдатели.
4. КЕОНО провежда редовни заседания, при необходимост по искане на Комисията или на държава членка.
5. Всеки член на КЕОНО разполага с един глас с изключение на члена, назначен от ЕОЦКП, който няма право на глас. КЕОНО взема решенията си с обикновено мнозинство от своите членове, освен ако не е предвидено друго.
6. Председателят на КЕОНО се избира от списък с кандидати, които представляват компетентните органи, посочени в член 32, параграф 1 от Директива 2006/43/ЕО, и се отстранява с мнозинство от две трети от членовете. Мандатът на председателя е четири години. Последователни мандати не се допускат, но председателят може да бъде преизбран след четиригодишен буферен период.

Заместник-председателят се назначава или отстранява от Комисията.

Председателят и заместник-председателят нямат право на глас.

В случай че председателят подаде оставка или бъде отстранен преди края на своя мандат, неговите функции се изпълняват от заместник-председателя до следващото заседание на КЕОНО, на което се избира председател за остатъка от мандата.

7. КЕОНО:

- a) улеснява обмена на информация, експертен опит и добри практики за прилагането на настоящия регламент и на Директива 2006/43/ЕО;
- b) предоставя експертно мнение на Комисията и на компетентните органи, по тяхно искане, по въпроси, свързани с прилагането на настоящия регламент и на Директива 2006/43/ЕО;
- v) допринася за посочените в член 46, параграф 2 и член 47, параграф 3 от Директива 2006/43/ЕО техническа оценка на системите за публичен надзор на трети страни и международно сътрудничество между държавите членки и трети страни в тази област;
- г) допринася за техническото проучване на международните стандарти за одит, включително процесите за тяхното създаване, с оглед приемането им на равнището на Съюза;
- д) допринася за подобряване на механизмите за сътрудничество по отношение на надзора върху задължителните одитори и одиторските дружества, извършващи одит на предприятия от обществен интерес, или мрежите, към които те принадлежат;
- e) изпълнява други задачи с цел координация в случаите, предвидени в настоящия регламент или в Директива 2006/43/ЕО.

8. За целите на изпълнението на предвидените в параграф 7, буква в) задачи КЕОНО отправя искане за съдействие към ЕОЦКП, ЕБО или ЕОЗППО, доколкото негово искане е свързано с международното сътрудничество между държавите членки и трети страни в областта на задължителния одит на предприятия от обществен интерес под надзора на тези европейски надзорни органи. Ако бъде отправено искане за съдействие, ЕОЦКП, ЕБО или ЕОЗППО подпомагат КЕОНО при изпълнението на неговите задачи.

9. За целите на изпълнението на своите задачи КЕОНО може да приема незадължителни насоки или становища.

Комисията публикува приетите от КЕОНО насоки и становища.

10. КЕОНО поема, според случая, всички съществуващи и текущи задачи на Европейската група на представителите на органите за надзор върху одиторите, създадена с Решение 2005/909/ЕО на Комисията.
11. КЕОНО може да създава постоянни или *ad hoc* подгрупи за разглеждането на конкретни въпроси съгласно установени от него задания. В обсъжданията на подгрупите може да участват и компетентни органи от страните от Европейското икономическо пространство (наричано по-нататък ЕИП) в областта на одитния надзор или да бъдат канени, за всеки отделен случай, компетентни органи от държави, които не са членки на ЕС/ЕИП, след одобрение от страна на членовете на КЕОНО. Участието на член от компетентен орган на държава, която не членува в ЕС/ЕИП, може да бъде ограничавано във времето.
12. КЕОНО създава подгрупа за целите на извършването на посочените в параграф 7, буква в) задачи. Тази подгрупа се председателства от член, назначен от ЕОЦКП съгласно параграф 2.
13. По искане най-малко на трима членове или по собствена инициатива, когато това се счита за полезно и/или необходимо, председателят на КЕОНО може да кани експерти, включително практикуващи лица, притежаващи специфична компетентност по въпрос от дневния ред, да участват като наблюдатели в обсъжданията в рамките на КЕОНО или неговите подгрупи. КЕОНО може да кани представители на компетентни органи от трети страни, които са компетентни по въпроси от областта на одитния надзор, да участват като наблюдатели в обсъжданията в рамките на КЕОНО или неговите подгрупи.
14. Секретариатът на КЕОНО се осигурява от Комисията. Разходите на КЕОНО се включват в прогнозните разходи на Комисията.
15. Председателят подготвя предварителния дневен ред на всяко заседание на КЕОНО, като отчита надлежно писмените предложения на членовете.
16. Председателят, а в негово отсъствие заместник-председателят, съобщава мненията или позициите на КЕОНО само след одобрението на членовете.
17. Обсъжданията в рамките на КЕОНО не са публични.
18. КЕОНО приема свой процедурен правилник.

Член 31

Сътрудничество във връзка с прегледи за гарантиране на качеството, разследвания и проверки на място

1. Компетентните органи вземат мерки, за да осигурят ефективно сътрудничество на равнището на Съюза във връзка с прегледите за гарантиране на качеството.
2. Компетентният орган на дадена държава членка може да поиска съдействие от компетентния орган на друга държава членка във връзка с прегледите за гарантиране на качеството на дейността на задължителни одитори или одиторски дружества, които принадлежат към мрежа, която извършва значителни дейности в държавата членка, към която е отправено искането.
3. Когато компетентен орган получи искане от компетентен орган на друга държава членка да съдейства при прегледа за гарантиране на качеството на дейността на задължителни одитори или одиторско дружество, които принадлежат към мрежа, извършваща значителни дейности в тази държава членка, той разрешава на запитвания компетентен орган да съдейства при такъв преглед за гарантиране на качеството.

Компетентният орган, отправящ искането, няма право на достъп до информация, която би могла да засегне неблагоприятно суверенитета, сигурността или обществения ред на държавата членка, към която е отправено искането, или да наруши правилата за националната сигурност.

4. Когато компетентен орган прецени, че на територията на друга държава членка се извършват или са извършени дейности в противоречие с разпоредбите на настоящия регламент, той уведомява възможно най-подробно компетентния орган на другата държава членка за това заключение. Компетентният орган на другата държава членка предприема необходимите мерки. Той информира уведомяващия компетентен орган за резултата от предприетите мерки и, доколкото това е възможно, за настъпилите междуременно значими събития.

5. Компетентният орган на държава членка може да поиска провеждането на разследване от компетентния орган на друга държава членка на територията на последната.

Той може да поиска на част от неговия персонал да бъде разрешено да придружава персонала на компетентния орган на тази държава членка в хода на разследването, включително във връзка с проверки на място.

Разследването или проверката подлежат на цялостен контрол от държавата членка, на чиято територия те се провеждат.

6. В следните случаи компетентният орган, към който е отправено искането, може да откаже да предприеме действие в отговор на искане за провеждане на разследване съгласно предвиденото в параграф 5, първа алинея, или на искане персоналът му да бъде придружен от персонал на компетентен орган на друга държава членка съгласно предвиденото в параграф 5, втора алинея:

- а) когато такова разследване или проверка на място могат да нарушат правилата за националната сигурност или да засегнат неблагоприятно суверенитета, сигурността или общественения ред на държавата членка, към която е отправено искането;
- б) когато пред органите на държавата членка, към която е отправено искането, вече е образувано съдебно производство по отношение на същите действия и срещу същите лица;
- в) когато органите на държава членка, към която е отправено искането, вече са постановили окончателно съдебно решение по отношение на същите действия и същите лица.

7. В случаите на преглед за гарантиране на качеството или разследване с трансгранични последици компетентните органи на съответните държави членки могат да отправят съвместно искане до КЕОНО за координиране на прегледа или разследването.

Член 32

Колегии на компетентните органи

1. За да се улесни изпълнението на задачите, посочени в член 26 и член 31, параграфи 4 — 6 от настоящия регламент и член 30 от Директива 2006/43/ЕО по отношение на конкретни задължителни одитори, одиторски дружества или техните мрежи, могат да бъдат създадени колегии с участието на компетентния орган на държавата членка по произход и всеки друг компетентен орган, при условие че:

- а) задължителният одитор или одиторското дружество предоставят услуги по задължителен одит на предприятия от обществен интерес в рамките на юрисдикцията на съответната държава членка; или
- б) в рамките на юрисдикцията на съответната държава членка е установен клон, който е част от одиторското дружество.

2. В случая на конкретни задължителни одитори или одиторски дружества компетентният орган на държавата членка по произход действа като координатор.

3. По отношение на специфични мрежи компетентните органи на държавите членки, на чиято територия мрежата осъществява съществени дейности, могат да поискат от КЕОНО да създаде колегия с участието на отправилите искането компетентни органи.

4. Членовете на колегията на компетентните органи по отношение на специфична мрежа избират координатор в срок от 15 работни дни от нейното учредяване. При липса на съгласие КЕОНО назначава за координатор някой от членовете на колегията.

Членовете на колегията преразглеждат избора на координатор най-малко веднъж на пет години с цел да се гарантира, че избраният координатор продължава да бъде най-подходящото лице за този пост.

5. Координаторът председателства заседанията на колегията, координира действията ѝ и осигурява ефикасен обмен на информация между нейните членове.
6. В срок от 10 работни дни след избирането му координаторът установява писмени правила за координация в рамките на колегията по отношение на следните въпроси:
- информацията, която се обменя между компетентните органи;
  - случаите, в които компетентните органи трябва да се консултират помежду си;
  - случаите, в които компетентните органи могат да делегират надзорни функции в съответствие с член 33.
7. При липса на съгласие относно писмените правила за координация по параграф 6 всеки член на колегията може да отнесе въпроса до КЕОНО. Преди да се постигне съгласие по окончателния текст на писмените правила за координация, координаторът надлежно взема предвид изразеното от КЕОНО във връзка с тях мнение. Писмените правила за координация се излагат в един документ, който съдържа пълна обосновка на всяко съществено отклонение от мнението на КЕОНО. Координаторът предава писмените правила за координация на членовете на колегията и на КЕОНО.

Член 33

Делегиране на задачи

Компетентният орган на държавата членка по произход може да делегира всяка своя задача на компетентния орган на друга държава членка при съгласие от страна на този орган. Делегирането на задачи не засяга отговорността на делегиращия компетентен орган.

Член 34

Поверителност и професионална тайна във връзка със сътрудничеството между компетентните органи

- Задължението за професионална тайна се прилага по отношение на всички лица, които работят или са работили за органи, участващи в рамката за сътрудничество между посочените в член 30 компетентни органи. Информацията, представляваща професионална тайна, не може да се разкрива на друго лице или орган, освен ако това разкриване е необходимо във връзка със съдебни производства или се изисква по правото на Съюза или по националното право.
- Член 22 не възпрепятства органите, които участват в рамката за сътрудничество между посочените в член 30 компетентни органи, и компетентните органи да обменят поверителна информация. По отношение на обменената по такъв начин информация се прилага задължението за професионална тайна, на което подлежат лицата, които са наети или са били наети от компетентните органи.
- Цялата информация, обменена съгласно настоящия регламент между органите, участващи в рамката за сътрудничество между посочените в член 30 компетентни органи, и компетентните органи и други органи и организации се счита за поверителна, освен когато нейното разкриване се изисква по правото на Съюза или по националното право.

Член 35

Защита на личните данни

- Държавите членки прилагат Директива 95/46/ЕО по отношение на обработката на лични данни, извършвана в държавите членки в съответствие с настоящия регламент.
- Регламент (ЕО) № 45/2001 се прилага за обработката на лични данни, извършвана от КЕОНО, ЕОЦКП, ЕБО и ЕОЗППО в контекста на настоящия регламент и на Директива 2006/43/ЕО.

ГЛАВА IV

Сътрудничество с органи на трети държави и с международни организации и органи

Член 36

Споразумение за обмен на информация

1. Компетентните органи могат да сключват споразумения за сътрудничество относно обмен на информация с компетентните органи на трети държави, само ако съответните трети държави прилагат спрямо обменената информация гаранции за запазване на професионална тайна, които са равностойни поне на гаранциите, предвидени в членове 22 и 34. Компетентните органи незабавно съобщават на КЕОНО за тези споразумения и уведомяват Комисията за тях.

Обменът на информация по настоящия член се извършва, единствено когато той е необходим за изпълнението на задачите на компетентните органи съгласно настоящия регламент.

Когато такъв обмен на информация включва прехвърлянето на лични данни на трети държави, държавите членки спазват Директива 95/46/ЕО, а КЕОНО — Регламент (ЕО) № 45/2001.

2. Компетентните органи си сътрудничат с компетентните органи или други съответни органи на трети държави по отношение на прегледите за гарантиране на качеството и разследванията на задължителни одитори и одиторски дружества. По искане на компетентен орган КЕОНО допринася за това сътрудничество и за установяването на сходни практики за надзор с трети държави.

3. Когато сътрудничеството или обменът на информация са свързани с работни документи по одита или с други документи, държани от задължителните одитори или одиторските дружества, се прилага член 47 от Директива 2006/43/ЕО.

4. КЕОНО изготвя насоки относно съдържанието на споразумението за сътрудничество и обмена на информация, посочени в настоящия член.

Член 37

Разкриване на информация, получена от трети държави

Компетентният орган на дадена държава членка може да разкрива поверителната информация, получена от компетентните органи на трети държави, когато това е предвидено в споразумение за сътрудничество, само ако е получил изричното съгласие от компетентния орган, който е предоставил информацията, и, когато е приложимо, само ако информацията се разкрива единствено за целите, за които този компетентен орган е дал съгласие, или когато такава разкриване се изисква съгласно правото на Съюза или по националното право.

Член 38

Разкриване на информация, предадена на трети държави

Компетентният орган на държава членка изисква поверителната информация, която е съобщил на компетентен орган на трета държава, да бъде разкривана от този компетентен орган пред трети страни или органи единствено с предварителното изрично съгласие на компетентния орган, който е предал информацията, в съответствие с неговото национално право и при условие че информацията се разкрива единствено за целите, за които този компетентен орган на държавата членка е дал съгласието си, или това разкриване на информация се изисква по правото на Съюза или по националното право, или е необходимо за провеждането на съдебно производство в третата държава.

Член 39

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.
2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 9 се предоставя на Комисията за срок от пет години, считано от 16 юни 2014 г. Комисията изготвя доклад относно делегирането на правомощия не по-късно от девет месеца преди изтичането на петгодишния срок. Делегирането на правомощия се продължава мълчаливо за срокове с еднаква продължителност, освен ако Европейският парламент или Съветът не възразят срещу подобно продължаване не по-късно от три месеца преди изтичането на всеки срок.
3. Делегирането на правомощия, посочено в член 9, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. То поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна, посочена в решението дата. То не засяга валидността на делегираните актове, които вече са в сила.
4. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и Съвета.
5. Делегиран акт, приет съгласно член 9, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на акта на Европейския парламент и Съвета, или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 40

Преглед и доклади

1. Комисията прави преглед и докладва за функционирането и ефективността на посочената в член 30 система за сътрудничество между компетентните органи в рамките на КЕОНО, по-специално по отношение на изпълнението на определените в параграф 7 от посочения член задачи на КЕОНО.
2. При прегледа се взема предвид развитието на международно равнище, по-специално по отношение на укрепването на сътрудничество с компетентните органи на трети държави и приноса за подобряване на механизмите за сътрудничество при надзора над задължителните одитори и одиторските дружества на предприятия от обществен интерес, които са част от международните одиторски мрежи. Комисията приключва своя преглед до 17 юни 2019 г.
3. Докладът от прегледа се представя на Европейския парламент и на Съвета, ако е целесъобразно — заедно със законодателно предложение. В доклада се разглежда напредъкът в областта на сътрудничеството между компетентните органи в рамките на КЕОНО от началото на функционирането на това сътрудничество и се предлагат по-нататъшни стъпки за повишаване на ефективността на сътрудничеството между компетентните органи на държавите членки.
4. До 17 юни 2028 г. Комисията представя доклад за прилагането на настоящия регламент на Европейския парламент и на Съвета.

Член 41

Преходни разпоредби

1. Считано от 17 юни 2020 г. предприятие от обществен интерес не поема или не продължава одитен ангажимент с определен задължителен одитор или одиторско дружество, ако към датата на влизане в сила на настоящия регламент този задължителен одитор или одиторско дружество е предоставял(о) одиторски услуги на въпросното предприятие в продължение на 20 и повече последователни години.

2. Счита се от 17 юни 2023 г. предприятие от обществен интерес не поема или не продължава одитен ангажимент с определен задължителен одитор или одиторско дружество, ако към датата на влизане в сила на настоящия регламент този задължителен одитор или одиторско дружество е предоставял(о) одиторски услуги на въпросното предприятие в продължение на 11 и повече, но по-малко от 20 последователни години.
3. Без да се засягат параграфи 1 и 2, одитните ангажименти, поети преди 16 юни 2014 г., но които все още са в сила на 17 юни 2016 г., могат да продължат да се изпълняват до достигането на максималната продължителност, посочена в член 17, параграф 1, втора алинея или параграф 2, буква б). Прилага се член 17, параграф 4.
4. Член 16, параграф 3 се прилага спрямо този ангажимент за одит едва след изтичането на срока, посочен в член 17, параграф 1, втора алинея.

Член 42

Национални разпоредби

Държавите членки приемат разпоредбите, необходими за гарантиране на ефективното прилагане на настоящия регламент.

Член 43

Отмяна на Решение 2005/909/ЕО на Комисията

Решение 2005/909/ЕО на Комисията се отменя.

Член 44

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Прилага се от 17 юни 2016 г.

Член 16, параграф 6 обаче се прилага от 17 юни 2017 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Страсбург на 16 април 2014 година.

За Европейския парламент
Председател
M. SCHULZ

За Съвета
Председател
D. KOURKOULAS